

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХРАНИТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ И ТЕХНИКА – ГР. ПЛОВДИВ

гр. Пловдив 4003, бул. „Васил Априлов“ № 156, Директор: 032/95-28-38, Секретар: 032/95-50-18,
e- mail: pghtt_plov@pghtt.net, <https://www.pghtt.net/>

Утвърдил:

Директор:

/инж. Людмила Ганчева/

ГОДИШЕН ПЛАН

на Професионална гимназия по хранителни технологии и техника
за работата на училищния колектив
през учебната 2022/2023 година

Настоящият план е приет на заседание на педагогическия съвет

Протокол № 12 / 14.09.2022 г.

I Раздел

АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО ЗА 2021 -2022 ГОДИНА

Дейността на ПГХТТ през учебната 2021/2022 година протече съгласно залегналите в годишния план цели и задачи. Общият брой на учениците в началото са 722 в края на учебната годината 777 разпределени в 31 паралелки, дневна форма на обучение. В гимназията се обучават 7 ученици със специални образователни потребности от Центъра за специална образователна подкрепа. В самостоятелна форма на обучение са записани 7 ученици в началото на учебната година и в края те са 6. Дейностите в училището бяха разнообразни по характер и подчинени на основната цел на образователната политика за подготовка на граждани, притежаващи знания и умения, осигуряващи стабилна позиция в Европейския съюз.

Създадена бе система за по-ефективна организация на дейностите, съгласуваност и отчетност на резултатите, единство и непрекъснатост на образователно-възпитателния процес. Правилното планиране на същите и подчертаният стремеж в ежедневната работа за повишаване качеството на образователния процес допринесоха за превръщането на училището ни в привлекателна територия за учениците.

В последните години ПГХТТ се развива и утвърждава като авторитетно училище, с отлично подготвени кадри, чийто стремеж е непрекъснатото повишаване на квалификацията. Този стремеж е в съответствие с променящата се роля на учителя в учебно-възпитателния процес, като партньор на ученика в бъдещото му личностно израстване на знаещ и можещ специалист в областта на ХВП и способен на реализация, с оглед новите изисквания на динамичната глобална икономика и предизвикателствата в живота.

СИЛНИ СТРАНИ

1. Добрата работа на учителите по подготовката на зрелостниците за явяването им на матурите, като организация на работата и резултати на зрелостниците е успешното представяне на 105 ученици на ДЗИ по БЕЛ със среден резултат 32,5 точки; явили се 120 ученици по ДЗИППК, среден успех 4,83. Като втори ДЗИ учениците от СФО са избрали английски език – 2 явили се, среден успех – 4,47 като една от явилите се постига отличен резултат 5,77, а ученик от минали години е заявил втори ДЗИ по география и икономика –

явил се 1, с резултат 3,55.

2. Придобиване на III степен на професионална квалификация – издадени са 120 свидетелства за професионална квалификация.

3. Извънкласна дейност:

- професионални състезания;
- практически дейности;
- изложби;
- презентации;
- участия в различни национални програми, проекти;
- активно участие в спортните прояви от областния ученически спортен календар;

● участие в общинските кръгове на олимпиадите, организирани от МОН;

● дейности в училищни клубове по ОП Наука и образование за интелигентен растеж – проект „Подкрепа за успех”, проект „Подкрепа за дуална система на обучение“ и клубовете за занимания по интереси.

● Финансиране на проект по програма „Еразъм+“ за мобилност на учители от технологично направление

- Изграждане и действие на STEM център

4. Рекламна дейност- активно участие на всички колеги в подготовката и реализирането на рекламната кампания.

5. Системен контрол и прозрачност в работата и организацията на дейностите от страна на училищното ръководство.

6. Качествено планиране и усъвършенстване на организацията, структурата и управлението на училището.

7. Професионално и компетентно разрешаване на проблеми и казуси, възникнали в ежедневната работа при осъществяване на образователно-възпитателния процес.

8. Активна дейност на класните ръководители за осъществяване на връзката учител- родител-ученик.

9. Повишаване квалификацията на учителите-участие в планираните квалификационни форми и предоставените такива от РУО и МОН.

10. Сключени договори с нови фирми и предприятия за провеждане на производствени практики.

11. Активна дейност на ЦПО към ПГХТТ. По двете направления са проведени 6 курса за професионално обучение, като са обучени 33 курсисти.

СЛАБИ СТРАНИ

1. Неуспешно положили ДЗИ по БЕЛ 38 ученици;

2. Допускане на отсъствия по неуважителни причини. Средно 6,5 на ученик, което показва тенденция към увеличаване по този показател с 74,1% спрямо миналата учебна година, ако не се отчитат спецификите на проведеното електронно обучение от разстояние.

3. Допускане на голям брой отсъствия по уважителни причини - средно по 134,5 на ученик или 65, 0 % увеличение спрямо предходната учебна година.

4. Недостатъчно използване възможностите на ученическия съвет и на Обществения съвет.

5. Недостатъчна адекватна реакция от страна на родителите на проблемните ученици.

6. Пропуски при воденето на задължителната училищна документация.

7. Липса на ритмичност при проверка и оценка по някои предмети.

8. Затруднения при провеждане на учебните практики, произтичащи от страна на фирмите.

ИЗВОДИ

От анализа на действителното състояние на дейността в ПГХТТ следва: Постиженията в образователно-възпитателната работа, положителните промени в естетизирането на учебната среда, екипната работа на преподавателите имат своя резултат, а именно подобряване качеството на учебно-възпитателния процес.

В процеса на работа са констатирани следните специфични проблеми и затруднения:

- о Значително увеличаване броя на неуспешно положилите ДЗИ по БЕЛ;
- о тенденция за допускане голям брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини;
- о тенденция за понижаване на оценките поради ниска мотивация на учениците и недостатъчна ангажираност на родителите;
- о недостатъчна ефективност от дейността на ученическия съвет и училищното настоятелство.

II РАЗДЕЛ

МИСИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Максимално развитие на потенциала на всеки ученик и възможност за пълноценна личностна, социална и професионална реализация. Обучение в съответствие с държавните образователни стандарти и възпитание в духа на демократичните общочовешки и национални ценности.

ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

ПГХТТ – конкурентноспособно училище, където работи екип от професионалисти, силно отговорни личности, възприемащи ученика като пълноправен субект в образователно- възпитателния процес, които успяват да изградят личности, способни да справят с житейските и професионални предизвикателства.

ПГХТТ е училище, в което учениците са спокойни и уверени, че завършвайки го, ще могат да реализират в максимална степен своите житейски планове.

ОСНОВНА ЦЕЛ

Високо качество на обучението /общообразователно и професионално/, изграждане на професионална компетентност на учениците по избраните специалност, възпитание в дух на общочовешки и национални ценности, даващи възможност за най-добра реализация на учениците.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА УЧИЛИЩЕТО

- Запазване престижа на училището;
- Ориентация на образователно-възпитателния процес към личността на ученика, към неговите потребности и стремежи;
- Засилване на индивидуалната и диференцирана работа в учебни часове и на консултации с изоставащи и изявени ученици
- Обхващане на учениците в клубни форми и стимулиране създаване на нови такива за превръщане на училището в желана територия за учениците
- Стимулиране на изявените ученици за участие в олимпиади и състезания на общинско, областно и национално равнище
- Успеваемост на обучението и задържане на учениците в училище;
- Реализиране на оптимална връзка между задължителна, разширена и допълнителна подготовка с цел удовлетворяване на индивидуалните потребности, заложи

и способности на учениците;

- Обучение по информационни и комуникационни технологии;
- Обучение в интеркултурна среда;
- Обучение по чужди езици и чужд език по професия;
- Поддържане и повишаване квалификацията на учителите;
- Изграждане на приветлива, естетична и енергоспестяваща материално-техническа база, обогатяване на библиотечния фонд;
- Координация и сътрудничество в работата на педагогическия съветник, класни ръководители, учители и родители по проблемите на ученическата личност.
- Създаване на подходяща образователна среда и качество на обучение на учениците от паралелката със СОП

ИЗПОЛЗВАНИ СТРАТЕГИИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОСНОВНИТЕ ЗАДАЧИ И ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА

1. Усъвършенстване работата с изоставащите ученици с цел намаляване броя на учениците със слаби оценки; индивидуална работа с учениците.
2. Показване на практическата приложимост на изучаваното учебно съдържание и поставяне на ученика в активна позиция по отношение на знанията.
3. Стриктно спазване на правилника за вътрешния ред на ПГХТТ.
4. Създаване на условия за непрекъснато усъвършенстване на работата на учителите и прилагане на иновации в обучението.
5. Своевременно информиране на родителите и ангажираност на училищното настоятелство и ученическият съвет.
6. Синхронизиране на обучението със съвременните европейски изисквания.
7. Използване на активна рекламна кампания, показваща постиженията и предимствата на ПГХТТ.
8. Системно обогатяване на материалната база.
9. Създаване на навици и способности за самостоятелното формиране на знания и умения, както и правилното им използване.
10. Зачитане на личното достойнство на учениците и възприемането му като партньор в ОВП.

РАЗДЕЛ III

ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ, СТРАТЕГИИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ:

№	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИК	СРОК	МЯСТО НА ОТЧЕТ
1	2	3	4	5
м. Септември				
1.	Изготвяне на учебни програми за РП, РПП, ФУЧ, производствена практика	Учители, заместник - директор учебна дейност	07.09.22 г.	Директор
2.	Утвърждаване на класните ръководители.	Директор, заместник - директор учебна дейност	07.09.22 г.	Директор

3.	Запознаване на педагогическия персонал с актуалните нормативни документи на МОН.	Директор	14.09.22 г.	ПС
4.	Изготвяне на седмично разписание и график за учебните занятия.	Заместник - директор учебна дейност, комисия	07.09.22 г.	РЗИ
5.	Обсъждане и приемане на Правила и мерки за намаляване рисковете от предаване на COVID-19 и на Алгоритъм за превключване към обучение в електронна среда от разстояние.	Заместник - директор учебна дейност	14.09.22 г.	ПС
6.	Запознаване на новоприетите учители и служители с длъжностните им характеристики.	Директор	07.09.22 г.	Директор
7.	Провеждане на държавни изпити за придобиване степен на професионална квалификация – теория, практика, сесия септември.	Заместник - директор учебно-производствена дейност	26.08.22 г. теория 26.08.22 г. практика	Директор
8.	Утвърждаване на годишен график за изпитните сесии на ученици от самостоятелна форма на обучение.	Заместник - директор учебна дейност	14.09.22 г.	Директор
9.	Педагогически съвет за организация на новата учебна година. Приемане, актуализиране и обсъждане на основни документи, свързани с дейността на ПГХТТ.	Директор, заместник – директори	14.09.22 г.	ПС
10.	Приемане на промени в правилника за дейността на училището.	Директор, комисия	14.09.22 г.	ПС
11.	Приемане формите на обучение.	Директор, заместник-директори	14.09.22 г.	ПС
12.	Приемане годишния план за дейността на ПГХТТ.	Директор, заместник - директори	14.09.22 г.	ПС
13.	Планиране на работата на комисията по квалификационната дейност, методичните обединения, другите комисии и учителите във връзка с годишния план за дейността на гимназията.	Заместник - директор, председател на комисията по квалификационна дейност, методични обединения	14.09.22 г.	Председател на комисията по квалификационна дейност, МО
14.	Приемане състава на училищния Координационен съвет за справяне с тормоза и насилието на учениците в училище.	Директор, комисия	14.09.22 г.	ПС
15.	Приемане на актуализация в програмата за превенция на ранното напускане на училище	Директор, комисия	14.09.22 г.	ПС
16.	Приемане на актуализация в програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи.	Директор, комисия	14.09.22 г.	ПС
17.	Актуализиране на етичния кодекс на училищната общност.	Директор, комисия	14.09.22 г.	ПС
18.	Приемане на училищни символи, ритуали и други отличителни знаци.	Директор	14.09.22 г.	ПС

19.	Приемане на програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование за учебната 2022/2023 година	Директор	14.09.22 г.	ПС
20.	Приемане на Технологичния план на ПГХТТ за 2022/2023 учебна година	Директор; комисия	14.09.22 г.	ПС
21.	Приемане на актуализацията на Плана и Правилника за ЗБУТ за учебната 2022/2023 година.	Директор, заместник - директор	14.09.22 г.	ПС
22.	Приемане на актуализацията на Плана за защита от бедствия за учебната 2022/2023 година	Директор, заместник - директор	14.09.22 г.	ПС
23.	Приемане на актуализацията на План-програмата за безопасност на движението по пътищата за учебната 2022/2023 година	Директор, заместник - директор	14.09.22 г.	ПС
24.	Приемане на актуализацията на Плана за повишаване на сигурността при заплаха от терористичен акт за учебната 2022/2023 година.	Директор, заместник - директор	14.09.22 г.	ПС
25.	Приемане на Правила за безопасност на учениците в компютърната мрежа в училището и в Интернет.	Директор, заместник - директор	14.09.22 г.	ПС
26.	Приемане на актуализация на Училищната политика за противодействие на тормоза и насилието за учебната 2022/2023 г.	Директор, заместник - директор	14.09.22 г.	ПС
27.	Приемане на комисия за изработване на карта за оценка на резултатите от труда на педагогическите специалисти за учебната 2021/2022 г.	Директор	14.09.22 г.	ПС
28.	Приемане на актуализация на годишен план за дейностите за подкрепа на личностно развитие.	Директор комисия	14.09.22 г.	ПС
29.	Санитарно разрешително за наличие на санитарно-хигиенни условия за провеждане на учебно-възпитателна работа, утвърдени от Регионална здравна инспекция.	Директор, заместник - директор	14.09.22 г.	РЗИ
30.	Тържествено откриване на учебната 2022/ 2023 година	Директор, комисия	15.09.22 г.	Директор
31.	Начален инструктаж новоприетите ученици от VIIа, VIIб, VIIв, VIIг, VIIд, VIIе, VIIж относно здравословните и безопасни условия на възпитание, обучение и труд и безопасност на движение по пътищата.	заместник - директор, класни ръководители	15.09.22 г.	Директор
32.	Изготвяне на годишни тематични планове по учебни предмети.	Учители	15.09.22 г.	Директор
33.	Изготвяне и представяне за утвърждаване в НЕИСПУО на Списък образец 1 за разпределение и утвърждаване на преподавателската дейност на учителите.	Директор, заместник - директор	20.09.22 г.	МОН
34.	Изготвяне и утвърждаване на график за класни и контролни работи за първия учебен срок.	Учители, заместник - директор учебна дейност	29.09.22 г.	Директор

35.	Провеждане на сбирки на методичните обединения - присъствени или чрез видеоконферентна връзка.	Председатели на методични обединения, учители	29.09.22 г.	Председатели МО
36.	Изготвяне на карта за функционална оценка от ЕПЛР за учениците със СОП	ЕПЛР	до 30.09.22 г.	Директор
37.	Провеждане на изпити за валидиране на компетентности (Заявление с Вх №УР-18-4674/06.07.2022 г. от ученик)	Учители, заместник - директор учебна дейност, директор	19.09.2022 г. 26.09.2022 г.	Директор
м. Октомври				
1.	Избор на представители по класове за ученическия съвет.	Класни ръководители, педагогически съветник	03.10.22 г.	Ученически съвет
2.	Провеждане на изпити за валидиране на компетентности (Заявление с Вх №УР-18-4674/06.07.2022 г. от ученик)	Учители, заместник - директор учебна дейност, директор	03.10.2022 г. 10.10.2022 г. 17.10.2022 г.	Директор
3.	Родителско -учителска среща за новопостъпилите ученици. Запознаване на родителите с училищния учебен план, правилник на ПХТТ, график на учебното време, график за класни и контролни работи, график за консултации на учителите.	Директор, учители, класни ръководители	04.10.22 г.	Директор
4.	Провеждане на входно равнище на знанията и уменията на учениците по учебни предмети. Изготвяне на обобщен анализ от главните учители.	Главни учители	10.10.22 г.	Директор ЗДУД
5.	Гласуване на групите за занимания по интереси за учебната 2022/2023 г.	Директор, заместник – директори	04.10.22 г.	ПС
6.	Провеждане на изпити за определяне на годишни оценки за ученици от СФО.	Директор, заместник - директори	10.10 - 21.10.2022 г.	Директор
7.	Заседание на Ученическия съвет – организационни въпроси, информация за изминалата година, задачи за новата. Заседанието може да бъде присъствено или да се осъществи чрез видеоконферентна връзка.	Заместник - директор учебна дейност	12.10.22 г.	Педагогически съветник
8.	Тренировъчна евакуация при пожар. При обучение в електронна среда материалите да са в електронен вид и да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа.	Учители	13.10.22г.	ЗДУД
9.	Провеждане на спортен празник.	Учители по ФВС; класни ръководители	14.10.2022 г.	Директор; класни ръководители

10.	Изготвяне на план за осигуряване на нормален учебен процес през зимата.	Заместник - директор	18.10.22 г.	ПС
11.	Заседание на педагогическия съвет - присъствено или чрез видеоконферентна връзка. Обсъждане и анализ на резултатите от проверка на входното равнище. Приемане на едногодишен план, след извършена оценка на Училищният координационен съвет по Механизма за тормоз. Приемане на индивидуални учебни планове на учениците със СОП.	Директор, заместник-директори, учители, комисия	18.10.22 г.	ПС
12.	Утвърждаване на списъка на учениците, които ще получават стипендии за първия учебен срок. Документите за кандидатстване може да се подават и по електронен път.	Класни ръководители, комисия за стипендии	13.10.22 г.	Директор
13.	Заседание на педагогическия съвет - присъствено или чрез видеоконферентна връзка. Обсъждане и анализ на резултатите от проверка на входното равнище. Приемане на едногодишен план, след извършена оценка на Училищният координационен съвет по Механизма за тормоз. Приемане на индивидуални учебни планове на учениците със СОП.	Директор, заместник-директори, учители, комисия	18.10.22 г.	ПС
14.	Обявяване седмица, посветена на Деня на Будителите. При обучение в електронна среда материалите да са в електронен вид и да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа.	Комисия	25.10. 22г. - 28.10.22 г.	Директор
15.	Приемане график за провеждане на спортни турнири по волейбол, хандбал и футбол	Учители по ФВС	28.10.22 г.	ЗДУД
м. Ноември				
1.	Изработване на план за отбелязване на празника на ХВП.	Директор, заместник - директор	15.11.22 г.	Комисия: Д.Николова, В.Каравасилева, Р.Георгиева
2.	Участие на ученици от ПГХТТ във фестивал "Дефиле на младото вино". При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	МО на учителите по технологични дисциплини	Ноември 2022 г.	Директор
3.	Квалификационни мероприятия в методичните обединения по плана на методичното обединение - присъствено или чрез видеоконферентна връзка.	Председатели на методични обединения	В хода на учебната година	Директор

4.	Провеждане на родителско -учителска среща по класове - присъствено или чрез видеоконферентна връзка. Обсъждане на образователно-възпитателни постижения и проблеми. Тематична с родителите на учениците от XII клас за предстоящите Държавни зрелостни изпити и Държавни изпити за придобиване на професионална квалификация.	Директор, заместник - директори, учители	15.11.22 г.	ПС
5.	Заседание на педагогическия съвет за гласуване на план-приема за 2023/2024 учебна година - присъствено или чрез видеоконферентна връзка. Санкции на учениците.	Директор, заместник - директори, учители	15.11.22 г.	Директор
6.	Тренировъчна евакуация при тероризъм. При обучение в електронна среда материалите да са в електронен вид и да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа.	Учители	16.11.22 г.	ЗДУД
7.	Инициатива «БЪДИ В ЧАС»- отбелязване Световния ден за борба със СПИН. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Педагогически съветник, Класни ръководители, учители	30.11.22 г.	Директор
м. Декември				
1.	Начало на кампанията по приема на ученици за учебната 2023/2024 г.	Заместник – директор учебна дейност, класни ръководители	07.12.22 г.	Директор
2.	Стартиране на Общински кръг на ученическите олимпиади, в съответствие на графика на МОН и РУО.	Директор, ЗДУД	05.12.22 г.	Директор, РУО
3.	Подаване на заявления за допускане до задължителни държавни изпити за придобиване на професионална квалификация.	Заместник – директор учебно-производствена дейност, класни ръководители	декември-февруари	Директор
4.	Празник на ХВП, благотворителен базар. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	комисия, учители	20.12.22 г.	Директор
5.	Коледни тържества. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Класни ръководители	20 – 23.12.22 г.	Директор
м. Януари				
1.	Провеждане на периодичен инструктаж на учениците за 2023 година.	Класни ръководители	03.01.23 г.	Директор
2.	Изготвяне на заявка за задължителната документация за края на учебната 2022/2023 година.	Директор, заместник-директори	03.01.23 г.	РУО

5.	Провеждане на изпити за определяне на годишни оценки за ученици от СФО.	Директор, заместник-директори	09.01 - 20.01.2023 г.	Директор
4.	Изготвяне на обобщен списък на учениците със здравословни проблеми и хронични заболявания, освободени от ФВС, СОП.	Директор, класни ръководител, медицинско лице	09.01.23 г.	Медицинско лице
5.	Държавни изпити за придобиване степен на професионална квалификация и изпитите на ученици - януарска изпитна сесия	Заместник – директор учебно и учебно-производствен а дейност	20.01.2023 г.	Директор
6.	Изработване и представяне на становище за прием в VIII за учебната 2023/2024 г.	Директор	13.01.23 г.	РУО Община Пловдив
7.	Провеждане на педагогически съвет за Отчитане на образователните резултатите, по паралелки, от класните ръководители за края на I учебен срок.	Класни ръководители	27.01.2023 г.	ПС

м. Февруари

1.	Подаване на заявления за допускане до ДЗИ/ЗДИППК, регистриране на заявленията в единната информационна система за изпити и прием (ЕИСИП) и издаване на служебни бележки.	Заместник - директор учебна дейност, класни ръководители, учители	06.02.23 г.- 21.02.2023 г.	Директор
2.	Заседание на педагогическия съвет за проследяване и обсъждане нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлагане на съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати; Налагане на санкции на учениците.	Заместник - директор учебна дейност, класни ръководители, педагогически съветник	14.02.23 г.	ПС
3.	Анализ на противообществените прояви на малолетни в училище.	Училищен Координационен съвет за справяне с насилието/ УКСН/	14.02.23 г.	ПС
4.	Отбелязване на Трифон Зарезан и Деня на влюбените. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	МО на учителите по технологични дисциплини, учители	14.02.23 г.	Директор

5.	Изработване и утвърждаване на график за контролните и класни работи през втория учебен срок. График за консултации.	Заместник-директор учебна дейност, учители	17.02.23 г.	Директор
6.	Отбелязване годишнина от обесването на Васил Левски. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	учители	17.02.23 г.	Директор
7.	Изготвяне на информация за броя на отпадналите/ преместените ученици и анализ на причините.	Директор, Заместник-директор учебна дейност	17.02.23 г.	Директор
8.	Информиране на ученици и родители за реда, условията и сроковете за провеждане на ДЗИ за XII кл. и НВО за X клас /на сайта на гимназията/.	Класни ръководители, заместник - директор учебна дейност	17.02.23 г.	Директор
9.	Изработване на рекламен пакет от материали за училището - както на хартиен носител, така и електронни.	Координатор по рекламата	24.02.23 г.	Директор
м. Март				
1.	Изготвяне и представяне на изложба на мартенички и картички. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Класни ръководители, педагогически съветник, училищен съвет	01.03.23 г.	Директор
2.	Честване 3-ти март. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Комисии	02. 03.23 г.	Директор
3.	Начало на кампанията по разпространение на рекламните материали за новия план-прием.	Координатор по рекламата	08.03.23 г.	Директор
4.	8-март ден на жената. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Комисия	08.03.23 г.	Директор
5.	Изготвяне на обобщена заявка за задължителната документация за началото на учебната 2023/2024 г.	Директор, заместник - директор	16.03.23 г.	РУО
6.	Актуализиране и утвърждаване на списъка с учениците, които ще получават стипендии през втория учебен срок. Документите могат да бъдат подавани по електронен път.	класни ръководители, комисия за стипендии	21.03.23 г.	ПС
7.	Унищожаване на задължителна учебна документация с фабрична номерация за предходната учебна година.	комисия	30.03.23 г.	Директор

м. Април				
1.	Организиране и провеждане на Великденски празници и обичаи. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците	Педагогически съветник, училищен психолог	04-07.04.23г.	Директор
2.	Тренировъчна евакуация при тероризъм. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Учители	07.04.23 г.	ЗДУД
3.	Провеждане на изпити за определяне на годишни оценки за ученици от СФО	Директор, заместник - директори	18 -28.04.23 г.	Директор
4.	Организиране на инициатива „Мениджър за един ден“. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Илияна Василева, Евдокия Колева	Април 2023 г.	Директор
5.	Организиране и провеждане на училищни инициативи, свързани с Национален маратон на четенето.	Венета Обрешкова; учители по БЕЛ	Април 2023 г.	Директор
6.	Провеждане на родителско-учителска среща - присъствена или чрез видеоконферентна връзка.	Класни ръководители	25.04.23 г.	ПС
7.	Заседание на педагогическия съвет за обсъждане на санкциите на учениците - присъствено или чрез видеоконферентна връзка.	Директор, учители, класни ръководители	25.04.23 г.	ПС
8.	Провеждане на пробен Държавен зрелостен изпит по български език и литература.	Учители по БЕЛ, класни ръководители на XII клас	Април 2023 г.	Директор
9.	Провеждане на рекламна дейност за реализация на план-приема за 2023/2024 г. При обучение в електронна среда предоставяне на електронните рекламни материали на ученици от VII клас чрез електронните платформи на техните училища.	Заместник - директори, учители	Април 2023 г.	Директор
10.	Провеждане на инициатива „В търсене на най-добрия човек“. При обучение в електронна среда инициативата да се организира онлайн.	Педагогически съветник, училищен психолог	Април 2023 г.	Директор
10.	Дни на специалностите в ПГХТТ. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали за специалностите.	Класни ръководители, учители	Април 2023 г.	ЗДУПД
11.	Отбелязване Световния ден на книгата и авторското право. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Библиотекар, класни ръководители на VIII класове	21.04.23 г.	Директор

12.	Ден на английския език. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Учители по английски език	27.04.23 г.	ЗДУД
м. Май				
1.	Ден на самоуправлението. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Евдокия Колева, Д. Карналова	10.05.23 г.	ПС
2.	Провеждане на извънредна изпитна сесия за ученици от СФО в XII клас, при условията на чл. 84, ал.2 от Правилника за дейността на ПГХТТ.	Директор, заместник - директори	9-11.05.23 г.	Директор
3.	Тържество за изпращане на абитуриентите. Отдаване почит на Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност.	Комисия, класни ръководители	16.05.23 г.	ПС
4.	Тренировъчна евакуация при наводнение. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Учители	18.05.23 г.	ЗДУД
5.	Провеждане на ДЗИ - сесия май-юни.	Директор, заместник-директор учебна дейност, комисия, главни учители	19.05.23 г - 31.05.23 г.	РУО
6.	Провеждане на държавни изпити за придобиване степен на професионална квалификация - сесия май-юни.	заместник - директор учебно-производствена дейност	23.05.23 г. - теория; Изпит по практика - по график	Директор
7.	Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност- участие в шествие на новоприетите ученици с класните им ръководители. При обучение в електронна среда да се предоставят на РУО електронни материали за виртуалното шествие.	Комисия, Елеонора Ковачева, Евдокия Колева	24.05.23 г.	Директор
8.	Организиране и провеждане на екскурзии.	Класни ръководители на XII клас, учители	25.05.23 г - 27.05.23 г.	Класни ръководители
9.	Определяне на групи за РП, РПП и ФУЧ, втори чужд език, спортни дейности за учебната 2023/2024 г.	заместник-директор учебна дейност, учители	26.05.23 г.	РУО
10.	Отбелязване на Деня на Ботев и всички загинали за освобождението и независимостта на България. При обучение в електронна среда да се предоставят на учениците чрез класните стаи за Часа на класа електронни материали по темата.	Учители по история	29.05-02.06.2023 г.	Директор

м. Юни и м. Юли				
1.	Национално външно оценяване по Информационни технологии за измерване на дигитални компетентности (по желание на всеки ученик) за X клас	заместник - директор, учители	по график в периода 19-23.06.23 г.	Директор
2.	Национално външно оценяване по БЕЛ и Математика за X клас	заместник - директор, учители	13.06.23 г - 16.06.23 г.	Директор
3.	Национално външно оценяване по чужд език (по желание на ученика) за X клас	заместник - директор, учители	14.06.23 г.	Директор
4.	Работа по училищната документация.	заместник - директор, учители	20.06.23 г - 23.06.23 г.	Директор ЗД
5.	Провеждане изходно равнище на учениците.	заместник - директор, учители	По график	Директор
6.	Провеждане на изпити за промяна на годишна оценка, при заявено желание от ученик.	заместник - директор, учители	По график	Директор
7.	Заседание на педагогическия съвет за отчитане и анализиране на резултатите от образователния процес през втория учебен срок - присъствено или в електронна среда. Налагане на санкции на учениците.	Директор, заместник - директори, комисии	30.06.23 г.	ПС
8.	Организация и провеждане на прием на ученици за учебната 2023/2024 г.	Директор, заместник - директори, комисии	03.07.23 г.	РУО
9.	Годишен педагогически съвет за отчитане дейността на ПГХТТ през учебната 2022/2023 г. и приемане на училищните учебни планове за 2023/2024 г. - присъствено или в електронна среда.	Директор	03.07.23 г.- 07.07.23 г.	ПС
10.	Изготвяне на обобщена информация за броя на отпадналите ученици и анализ на причините.	Директор, заместник - директор учебна-дейност, класни ръководители	м. юли 2023 г.	ПС
11.	Провеждане и отчитане на производствените практики.	Заместник-директор учебно-производствена дейност, учители	03.07.23 г. - 14.07.23 г.	Директор
м. Август и м. Септември				
1.	Провеждане на ДЗИ - сесия август-септември.	Директор, заместник - директор учебна дейност, комисия и главни учители	24.08 – 01.09.23	РУО
2.	Провеждане на изпити за промяна на годишна оценка на ученици от дневна и самостоятелна форма на обучение.	Заместник - директор учебна дейност	По график	ПС

3.	Изготвяне на учебни програми за РП, РПП и ФУЧ.	Учители, заместник - директор учебна дейност	04.09.23 г.	ПС, РУО
4.	Санитарно разрешително за наличие на санитарно-хигиенни условия за провеждане на учебно-възпитателна работа, утвърдени от Регионална здравна инспекция..	Директор, заместник - директор	08.09.23 г.	РЗИ
5.	Провеждане на държавни изпити за придобиване степен на професионална квалификация – сесия септември.	заместник - директор учебно- производствена дейност	Септември 2023 г.	Директор
6.	Изготвяне на седмично разписание и график за учебните занятия.	Заместник - директор учебна дейност, комисия	08.09.23 г.	РЗИ
7.	Утвърждаване на класните ръководители.	Директор, заместник - директор учебна дейност	08.09.23 г.	ПС
8.	Актуализиране на училищния правилник.	Директор, комисия	08.09.23 г.	ПС
9.	Запознаване на педагогическия персонал с актуалните нормативни документи на МОН.	Директор	08.09.23 г.	ПС
10.	Изготвяне и приемане на план за квалификация на педагогическия персонал. Запознаване на колектива с възможностите за кариерно развитие на учители и директори.	Председател на комисия по квалификационна дейност	08.09.23 г.	ПС
11.	Дейности за реализиране на целите, стратегиите и приоритетите в годишния план на училището за учебната 2022/2023 г.	Директор, заместник - директори	08.09.23 г.	ПС, РУО
12.	Планиране на работата на комисията по квалификационната дейност, методичните обединения, другите комисии и учителите във връзка с настоящия план..	Заместник - директор, председател на комисията по квалификационна дейност, методични обединения	08.09.23 г.	Председатели МО
13.	Педагогически съвет за организация на новата учебна година.	Директор, заместник - директори	14.09.23 г.	ПС
14.	Изготвяне и представяне за утвърждаване в НЕИСПУО на Списък образец 1 за разпределение и утвърждаване на преподавателската дейност на учителите.	Директор, заместник - директор	20.09.23 г.	МОН

* Приравнителните изпити за учебната 2022/2023 година ще се провеждат в няколко сесии. Графикът на изпитните сесии се изработва от ЗДУД и се утвърждава от Директора на ПГХТТ – гр. Пловдив, в зависимост от датата на постъпване на ученика/ците.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХРАНИТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ И ТЕХНИКА – ГР. ПЛОВДИВ

гр. Пловдив 4003, бул. „Васил Априлов” № 156, Директор: 032/95-28-38, Секретар: 032/95-50-18, e-mail: pghtt_plov@pghtt.net, <http://pghtt.net/>

УТВЪРЖДАВАМ:

инж. Людмила Ганчева

Директор на ПГ по хранителни технологии и техника

ПЛАН

за квалификационна дейност на педагогическите специалисти

В

**Професионална гимназия по хранителни технологии и техника
за учебната 2022/2023 година**

Планът за квалификационна дейност на педагогическите специалисти в ПГХТТ е приет на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 12/14.09.2022 г.) и е утвърден със Заповед № РД-06-2155/ 14.09.2022 г. на директора на училището

I. Анализ на състоянието на квалификационната дейност през учебната 2021/2022 г. (предходната учебна година)

1. В Професионална гимназия по хранителни технологии и техника работят 63 педагогически специалисти, заемащи длъжности, както следва:

Длъжност	Брой
Директор	1
Заместник-директор	4
Доктор	4
Главен учител	2
Старши учител	28
Учител	26
Педагогически съветник	1

2. Носители на ПКС са 21 от тях, разпределени както следва:

ПКС	I ПКС	II ПКС	III ПКС	IV ПКС	V ПКС
Брой педагогически специалисти	5	3	0	7	6

Един педагогически специалист е придобил научна степен доктор.

3. През предходната учебна година педагогическите специалисти от ПГХТТ са участвали в следните обучения:

Вътрешноинституционална квалификация		Междунституционална квалификация		Продължаваща квалификация	
Теми	Брой педагогически специалисти	Теми	Брой педагогически специалисти	Теми	Брой педагогически специалисти
Основни насоки за организиране и провеждане на образователния процес през учебната година, планиране на дейността	61	Професионална реализация и кариерно ориентиране на учениците	25	Стратегии за мотивиране на учениците	60
Училище в облака	9	STEM обучение за развитие на научното мислене	30	Осигуряване на възпитателно-образователния процес по безопасност на движение по пътищата – квалификация за учители от гимназиален етап на обучение и училищната комисия по БДП (УКБДП)	49
Наставничество на новоназначени учители и на стажант-учители за адаптиране, подкрепа, методическо подпомагане и за прилагане на нови учебни програми	14			Иновативни методи за преподаване и оценка на резултатите	60

Добри практики за споделяне и използване на електронни ресурси в учебния процес и методи за изпитване на учениците	35			Добавена реалност в учебния процес	42
Организация на педагогическата работа в STEM среда. Форми, методи и технологични решения в преподаването	48			Повишаване на дигиталните компетентности в сферата на образованието през 2021 г.	14
Практикум за разработване на тестове за провеждане на Държавен изпит за придобиване на професионална квалификация	17				
Обучение по магистърска програма „Училищна психология“ в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	1				

Квалификационните теми са насочени към подобряване на работата с ученици за постигане на по-добри резултати, както и квалификационни форми, допринасящи за професионално, кариерно и личностно развитие на педагогическите кадри.

През предходната 2021-2022 учебна година са извършени следните актуализации на плана за квалификационна дейност:

- с решение №3 на заседание на Педагогическия съвет с протокол №2 от 08.10.2021 г. е приета и утвърдена със заповед №РД-06-121/08.10.2021 г. на директора на ПГХТТ актуализация на Плана за квалификационна дейност, изразяваща се в добавяне на обучение по магистърска програма „Училищна психология“ към темите от вътрешноинституционалната квалификация.
- с решение №12 на заседание на Педагогическия съвет с протокол №4 от 05.11.2021 г. е приета и утвърдена със заповед №РД-06-244/05.11.2021 г. на директора на ПГХТТ актуализация на Плана за квалификационна дейност, изразяваща се в промяна на названието на темата от продължаваща квалификация „Безопасност на движение по пътищата. Методика на преподаване“ с названието „Осигуряване на възпитателно-образователния процес по безопасност на движение по пътищата – квалификация за учители от гимназиален етап на обучение и училищната комисия по БДП (УКБДП).

4. Силните страни на проведените форми за квалификация са:

- 4.1. обогатяване и преосмисляне на методиката на обучение, възпитание и социализация;
- 4.2. споделяне на добри практики при квалификации и тяхното осъвременяване чрез нови идеи и форми на реализация;
- 4.3. създаване на екипи, мислещи и действащи позитивно;

- 4.4. експериментиране с нови идеи;
- 4.5. създаване на нови контакти със социални партньори, учители, работодателски организации.
5. Темата за организация и провеждане на инспектирането подлежи на допълнително обучение през настоящата учебна година.
6. С участието на педагогическите специалисти в институционални и извънучилищни квалификационни форми се постигна:
 - 6.1. осъвременяване на знанията по предметната област на учителите;
 - 6.2. познаване и прилагане на съвременни методи на обучение, оценяване и възпитание;
 - 6.3. професионална подкрепа и адаптиране на младите специалисти.
7. В резултат от повишените професионални компетентности на учителите се констатира:
 - 7.1. подобряване на ефективността на образователния процес и учебните резултати на учениците;
 - 7.2. създаване на благоприятна и позитивна образователна среда в училището.
 Поради добре подбрани и планирани теми и форми за квалификация не се констатира слаби страни.
8. Финансиране на квалификационната дейност за учебната 2021-2022 година

Периоди учебна 2021-2022 г.	Вътрешноинституционална квалификация		Продължаваща квалификация	Обща сума, лв
	Наставничество	По теми от плана за квалификационна дейност	По теми от плана за квалификационна дейност	
от 15.09.2021 г. до м. декември 2021 г. (от 2021 финансова година)	1 260 лв.	1 076,16 лв.	6 930 лв.	9 266,16 лв.
от м. януари 2022 г. до 14.09.2022 г. (от 2022 финансова година)	598,32 лв.	1 200 лв. 1 076,16 лв.	10 767 лв.	13 641,48 лв.
Общо за периода от 15.09.2021 г. до 14.09.2022 г.	1 858,32 лв.	3 352,32 лв.	17 697 лв.	22 907,64 лв.

Оставаща сума от календарната 2022 г. за периода от **15.09.2022 г. до м. декември 2022 г. вкл.:** прогнозно 4 697 лв.

II. Цел

Усъвършенстване и обогатяване компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно изпълнение на изискванията на изпълняваната работа и за кариерно развитие.

III. Задачи

1. Актуализиране или усъвършенстване на придобити и/или придобиване на нови допълнителни компетентности в съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност.
2. Осигуряване на напредък и подобряване на образователните резултати на учениците.
3. Удовлетворяване на професионалните интереси на педагогическия специалист в съответствие с професионалния профил на заеманата длъжност и осигуряване на възможност за планиране на личностното и професионалното му израстване и кариерното му развитие.
4. Създаване на условия за превръщане на училището в среда за изява чрез разгръщане на творчеството и иновациите и за обмяната на добри практики.

IV. Очаквани резултати

1. Ефективно използване на съвременни информационни източници и технологии за повишаване качеството на образованието и въвеждане на иновации в образователния процес.
2. Подобряване ефективността на учебния час, успешно усвояване на учебното съдържание, повишаване мотивацията на учениците и стимулиране на личностната им изява, овладяване в учебния процес на ключови компетентности и прилагането им в конкретни практически задачи.
3. Разнообразяване на формите за проверка и оценка на знанията, уменията и компетенциите на учениците за интерпретиране и прилагане на учебното съдържание чрез практическа дейност.
4. Формиране на професионални умения у младите учители и успешна адаптация в училищна среда на новоназначените педагогически специалисти.

V. Календарен план на квалификационните дейности

В Професионална гимназия по хранителни технологии и техника, гр. Пловдив се осъществява вътрешноинституционална, междуинституционална и продължаваща квалификационна дейност.

1. Вътрешноинституционална квалификационна дейност

Период на провеждане	Тема на квалификационната дейност	Форма на провеждане	Целева група	Обучител	Отговарящ за провеждането
септември	Основни насоки и нормативни изисквания за организиране и провеждане на образователния процес през учебната година, планиране на дейността	работна среща	всички педагогически специалисти	директор	ЗДУПД ЗДУД
от 20 септември 2022 г. до 14 септември 2023 г.	Обучение по магистърска програма „Училищна психология“	лектории практики тренинги	Васил Благоев Аргиров	Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	Директор на ПГХТТ
септември -април	Инспектиране-същност, области, критерии и индикатори за инспектиране	лектория	всички педагогически специалисти	Директор	главни учители
септември -януари	Наставничество на новоназначени учители и на учители след прекъсване на учителския стаж за повече от две учебни години за адаптиране, подкрепа, методическо подпомагане и за прилагане на нови учебни програми	методично подпомагане	новоназначени и прекъснали за повече от две учебни години педагогически специалисти	наставници	главни учители
октомври	Практикум за разработване на тестове за провеждане на Държавен изпит за придобиване на професионална квалификация	практикум	учители по професионална подготовка	Донка Николова	Мария Попова
ноември	Организация на педагогическата работа в STEM среда. Форми, методи и технологични решения в преподаването	лектория	всички педагогически специалисти	Светослава Шишиньова Михаела Стоенчева	Любка Славова
февруари-март	Споделяне на добри практики и образователни ресурси за обучение	семинар	всички педагогически специалисти по методични групи	Председатели на методични обединения	ЗДУПД ЗДУД

2. Междунституционална квалификационна дейност

Период на провеждане	Тема на квалификационната дейност	Форма на провеждане	Целева група	Ръководител на квалификационната форма	Отговарящ за провеждането
септември	Проблеми на кръговата икономика в хранително-вкусовата промишленост	дискусионен форум	педагогически специалисти	Център за професионално обучение "Мундос" - Сарагоса, Испания	
октомври-ноември	Обмяна на добри практики с учители от сродна професионална гимназия (ПГ) - Интегриране на екологичното възпитание в общообразователната и професионална подготовка на учениците	открита практика	педагогически специалисти	Професионална гимназия по ветеринарна медицина, гр. Стара Загора и други сродни професионални гимназии	Донка Николова
април	Кариерно ориентиране на учениците по избраните специалности	Работна среща	Педагогически специалисти	УХТ	Мария Попова

3. Продължаваща квалификационна дейност

Период на провеждане	Тема на квалификационната дейност	Форма на провеждане	Целева група	Обучител или учебна организация	Отговарящ за провеждането
първи срок	Безопасност на движението по пътищата. Методика на преподаване	квалификационен курс	Новоназначени учители	обучителна организация	Мария Попова
първи срок	Формиране и развитие на социални умения и стилове на поведение у учениците	лектории	Учителите преподаващи в XII клас	Експерти от РУО	
първи срок	Обучение за работа в образователна среда с образователния ресурс на проекта Skills for Innovation	квалификационен курс	13 педагогически специалисти	Център за творческо обучение	Любка Славова
втори срок	Компетентностния подход в обучението по общообразователна и професионална подготовка	квалификационен курс	педагогически специалисти	обучителна организация	директор
втори срок	Управление на качеството. Изграждане на училищни системи за качество на образованието	квалификационен курс	педагогически специалисти	Обучителна организация	директор
втори срок	Организация на учебния процес по модел 1:1	квалификационен курс	10 педагогически специалисти	Център за творческо обучение	Любка Славова

VI. Мониторинг и контрол на училищно ниво

1. Анализ и оценка на ефективността на проведените квалификационни форми и дейности ще се извършва въз основа на следните критерии:

1.1. Критерии и индикатори за качествена оценка:

- а) степен на прилагане от учителя на наученото от квалификацията;
- б) приложимост на наученото;
- в) влияние върху резултатите от обучението и възпитанието на учениците;
- г) влияние на резултатите от обучението върху цялостната дейност на училището;
- д) реакциите на участниците за съдържанието и ползата на обучението;
- е) промените в професионалната дейност в резултат от участие в обучението.

1.2. Критерии и индикатори за количествена оценка:

- а) брой участия в обучения;
- б) видове квалификационни дейности – извънучилищни (регионални, национални и международни), междуинституционални, институционални, по национални и европейски програми, самообразование.

Изпълнението на плана и проведените квалификационни дейности ще се организират и контролират от екип в състав: директор, заместник-директори, главни учители, счетоводител.

В частта продължаваща квалификация дейността се контролира от директора, а в частта на междуинституционална и на вътрешноинституционална квалификация – от заместник-директори и главните учители съгласно областите им на действие.

Финансирането на дейността се контролира от счетоводителя.

Документите, удостоверяващи участието на лицата във форма на квалификация (удостоверения, сертификати и др.), се представят своевременно в училището и съставляват част от портфолиото на всеки от педагогическите специалисти.

VII. Портфолио на реализирана вътрешноинституционална квалификация

Документацията на всяка проведена вътрешна квалификационна форма включва:

1. Пакет на проведената вътрешна квалификационна форма:

- 1.1. покана/съобщение/уведомление до педагогическите специалисти за участие в организираната квалификация с фиксирани точни дата, място, тема, ръководител и часове на провеждане;
- 1.2. присъствен списък с трите имена, длъжност и личен подпис на всеки участник в квалификацията, независимо от ролята му в конкретната форма; списъкът съдържа и задължителна информация за тема, дата, място и часове на провеждане на формата;
- 1.3. ксерокопие на работните материали от квалификацията на хартиен носител, а при желание и на електронен носител;

- 1.4. финансова справка в свободен формат при изразходени средства за проведената форма – за размножаване на обучителните материали на хартиен носител и/или CD, флумастери, флипчарт и други административни разходи;
- 1.5. брой участници.
2. Карта за отчитане на вътрешноинституционална и междуинституционална квалификация за учебната 2022/2023 г., в която се описва:
 - 2.1. тема на квалификационната форма/наименование на програмата за обучение;
 - 2.2. организационна форма на предлаганата квалификация;
 - 2.3. дата на провеждане;
 - 2.4. място на провеждане;
 - 2.5. време на провеждане в астрономически часове и минути;
 - 2.6. работни материали;
 - 2.7. място, където се съхранява пакета документация от проведената квалификация;
 - 2.8. ръководител/отговорник за провеждането на квалификационната форма.
3. Документацията се съхранява в папка и/или класър за вътрешната квалификация за всяка отделна учебна година.

VIII. Финансово осигуряване

1. Годишните средства за квалификация се предоставят на педагогическите специалисти за включване във утвърдените форми на квалификация и са в размер не по-малко от 1,2 на сто от годишните средства за работна заплата на педагогическите специалисти.

Прогнозна сума за квалификационна дейност за финансовата 2023 г. е 20 000 лв.

2. Минимум 50 на сто от средствата, формирани по т. 1 се планират за вътрешноинституционални и междуинституционални квалификации, провеждани под формата на методически семинари, лектории, дискуссионни форуми, открити практики, презентации на творчески проекти, резултати и анализи на проведени педагогически изследвания и други с цел обмяна на добри практики, взаимно учене, споделяне и насърчаване на иновации и повишаване на общото ниво на квалификация на педагогическите специалисти. Регионалните управления на образованието, социалните партньори, работодателските организации и Национален център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти (НЦПКС) съдействат за организирането на квалификациите по т. 2. В тези средства се включват възнаграждения на лектори, изхранване, транспорт, материали, консумативи.

3. Самофинансиране на индивидуална квалификация

Планът е отворен и подлежи на актуализация във връзка с променящите се условия, непредвидени обстоятелства и задачи.

Планът за квалификация е част/приложение към Годишния план на ПГХТТ за учебната 2022/2023 г.

ПРАВИЛА ЗА УЧАСТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХРАНИТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ И ТЕХНИКА В КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ И МЕХАНИЗЪМ ЗА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА ЗА УЧЕБНАТА 2022/2023 г.

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Този документ определя правилата за участие на педагогическите специалисти в ПГХТТ в квалификационната дейност за учебната 2022/2023 год. и включва механизъм за финансова подкрепа на участниците. Тези правила определят начина, реда и финансирането на професионалната квалификация на педагогическите специалисти.

1.1. Дейностите за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти от ПГХТТ за учебната 2022-2023 год. се осъществяват по План за квалификационна дейност, приет на заседание на педагогическия съвет с протокол №12 от 14.09.2022 година и в съответствие със:

- Стратегията за развитие на институцията;
- установените потребности за повишаване на квалификацията;
- резултатите от процеса на атестиране;
- годишните средства за квалификация, част от които се разходват в съответствие с приоритетните области за продължаваща квалификация, определяни ежегодно от Министерство на образованието и науката;
- правилата за организирането и провеждането на вътрешноинституционалната квалификация, съгласувани с педагогическия съвет и утвърдени от директора на ПГХТТ (съгласно т. 6 от настоящия документ);
- възможности за участие в национални програми и проекти.

1.2. Педагогическите специалисти в училището имат право да повишават образованието и професионалната си квалификация и да получават информация за възможностите за повишаване на образованието и професионалната си квалификация. Условието за участие във форми за повишаване на квалификацията: трудово правни, финансови и др. се договарят от една страна между педагогическите кадри и Директора на училището, и от друга- между Директора на училището и обучаващата институция в съответствие със ЗПУО.

1.3. В Професионална гимназия по хранителни технологии и техника се осъществява **продължаваща, вътрешноинституционална и междуинституционална квалификационна дейност.**

1.4. **Продължаващата квалификация** е насочена към непрекъснато професионално и личностно усъвършенстване, за кариерно развитие и успешна реализация чрез периодично актуализиране и допълване на знанията, уменията и компетентностите:

- по учебни програми за съответния учебен предмет;
- за развитие на умения за преподаване на ключовите компетентности;
- за познаване и прилагане на иновативни подходи в образователния процес;
- за кариерно ориентиране и консултиране на учениците;
- за организационни и консултативни умения

- за участие в проучвания, изследователска и творческа дейност;
- за придобиване на по-висока професионално-квалификационна степен;
- за придобиване на нова или допълнителна професионална квалификация или специализация.

1.5. Продължаващата квалификация се осъществява от специализирани обслужващи звена, висши учебни заведения, научни организации или обучителни организации, чиито учебни програми са одобрени от министъра на образованието и науката и са вписани в информационен регистър.

1.6. Педагогическите специалисти са длъжни да повишават квалификацията си по програми на организациите по т.1.5. в не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране

1.7. За участие в обучения за повишаване на квалификацията, извършвани от организациите по т. 1.5., на педагогическите специалисти се присъждат квалификационни кредити и се удостоверява с документ. Системата от квалификационни кредити се определя с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

1.8. Обученията за повишаване на квалификацията се извършват по програми в присъствена, включително и при синхронно обучение от разстояние в електронна среда или в частично присъствена форма.

1.9. Обученията в частично присъствена форма се извършват при присъствени, включително и при синхронно обучение от разстояние в електронна среда не по-малко от 50 на сто от общия брой академични часове по програмата, както в неприсъствените академични часове се провеждат подготовка, консултиране и/или изпълнение на поставена от учителя задача, за които трябва да е налице документиран резултат.

2. УЧАСТНИЦИ В КВАЛИФИКАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ

2.1. Педагогически специалисти

3. ПРИНЦИПИ И КРИТЕРИИ

3.1. Адекватност на обучението.

3.2. Актуалност на обучението.

3.3. Обвързаност на обучението с професионалното и кариерно развитие.

3.4. Осигуряване на равен достъп до обучение на персонала в зависимост от заеманата длъжност.

3.5. Индивидуализация, предполагаща учебни форми и курсове, съобразени с личните възможности и интереси на преподавателите и служителите.

3.6. Ефективност на обучението –резултатите от обучението да допринасят за повишаване на качеството на дейността на служителите.

4. ЕТАПИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ

4.1. Анализ на кадровия потенциал

4.2. Проучване на потребности от обучение и квалификация.

4.3. Определяне на приоритетите за обучение и квалификация.

4.4. Планиране на обучението.

4.5. Финансово осигуряване на обучението.

4.6. Организиране и провеждане на обучението.

4.7. Анализ и оценка на ефективността на обучението.

5. ПРАВИЛА ЗА УЧАСТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ В КВАЛИФИКАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ

5.1. Педагогическият съвет избира Комисия по квалификационната дейност /ККД/, която да бъде в състав: главен учител, председатели на методическите обединения. Решенията на ККД се съгласуват с Директора на училището.

5.2. Квалификационната дейност на педагогическите специалисти на училищно равнище се осъществява по План за квалификационната дейност на училището, който се изготвя в началото на всяка учебна година от ККД и се приема на заседание на ПС.

5.3. В края на учебната 2022-2023 година ККД проучва мнението на учителите за избор на теми и форми за квалификация, както и предложенията на обучителни организации.

5.4. Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти има за цел:

- да осигури съответствие между социалната практика, образователната система и равнището на професионалната компетентност на педагогическите кадри;

- да дава възможност за задоволяване на професионалните интереси на педагогическите кадри и за тяхното професионално развитие.

5.5. Квалификационната дейност на регионално и национално равнище се реализира със съдействието на РУО, университети, колежи, квалификационни институции, центрове за продължаващо обучение, неправителствени организации, участие в проекти и програми за квалификационни дейности.

5.6. Във форми за повишаване на квалификацията могат да участват педагогически кадри, които работят в училището.

5.7. Педагогическите кадри се включват в организирани форми за повишаване на квалификацията:

- по собствено желание;
- по препоръка на работодателя;
- по препоръка на експерти от РУО и МОН.

5.8. За участие в процедурите за придобиване на професионално- квалификационни степени директорът на училището осигурява ползването на поисканата от учителя част от редовния платен годишен отпуск за предишната година.

5.9. При обявяване на повече от един квалификационен курс да се ползва с приоритет този учител, който предходната учебна година не е посещавал такъв и има желание да участва в такъв квалификационен курс.

5.10. Учителите, преминали даден квалификационен курс, се задължават да разпространят резултатите от квалификационните обучения.

6. ПРАВИЛА, РЕД И МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪТРЕШНОКВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

6.1. Осъществяването на обучителни курсове с вътрешноквалификационен характер да става по предложение на Комисията по квалификационна дейност и съгласувано с Директора на училището.

6.2. Финансирането на вътрешноквалификационната дейност да се осъществява по предложение на ККД и съгласувано с Директора на училището

6.3. В рамките на вътрешноинституционалната квалификация да се организира **въвеждащата квалификация**, която има за цел адаптиране в образователната среда и методическо и организационно подпомагане и е задължителна за педагогически специалисти, които:

- постъпват за първи път на работа в системата на предучилищното и училищното образование;
- назначени са на нова длъжност;
- заемат учителска длъжност след прекъсване на учителския си стаж за повече от две учебни години;
- ще прилагат нови или променени учебни планове и учебни програми.
- за стажант-учители, които заемат учителска длъжност в ПГХТТ, но не притежават професионална квалификация „учител“ и се обучават във висше училище, за да я придобият, директорът на ПГХТТ определя наставник, като самостоятелното участие в образователния процес се осъществява чрез изпълнението на нормата за преподавателска работа като част от трудовите им задължение и се зачита за проведена практическа подготовка.

6.4. Вътрешноинституционалната квалификация се измерва в академични часове и за нея не се присъждат квалификационни кредити. В рамките на вътрешноинституционалната квалификация педагогическите специалисти са длъжни да повишават квалификацията си в не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист.

6.5. Процедурата за провеждане на въвеждаща квалификация, свързана с наставничеството, е следната:

6.5.1. директорът на ПГХТТ определя наставник в срок до два месеца от встъпването в учителска длъжност на педагогическия специалист.

6.5.2. наставникът подкрепя новоназначения учител (стажант-учителя) в процеса на адаптирането му към учителската професия и го подпомага методически и/или административно при изпълнението на задълженията му като класен ръководител.

6.5.3. определеният наставник попълва анкета проучваща дефицитите на наставявания (Приложение №1);

6.5.4. съвместно попълване на анкета проучваща областите, в които наставника ще обучава стажант-учителя (Приложение №2) ;

6.5.5. изработване на график на дейностите;

6.5.6. изготвяне на протоколи от съвместната дейност;

6.5.7. изготвяне на доклад за извършената наставническа дейност (Приложение №3)

Приложения №1, №2, №3 са неразделна част от настоящите правила.

7. УЧАСТИЕ В КВАЛИФИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ

7.1. Педагогическите кадри, придобили професионално-квалификационни степени, имат право да ръководят дейности за повишаване на квалификацията на училищно равнище.

7.2. На педагогическите кадри, придобили професионално-квалификационни степени, се признава по-високо професионално равнище при оценяването и заплащането на труда по ред, определен от МОН и вътрешните правила за формиране на работната заплата в училището.

7.3. Стимулиране на професионално изявените служители през годината чрез подходящи отличия, предвидени във вътрешните Правила на училището, приети на заседание на Педагогическия съвет

7.4. Възможност за кариерното развитие.

7.5. Допълнително заплащане на придобилите ПКС.

8. МЕХАНИЗЪМ ЗА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА

8.1. Годишните средства за квалификация на педагогическите специалисти се определят в началото на всяка календарна година и са в размер не по-малък от 1,2% от годишните средства за работна заплата на педагогическите специалисти.

8.2. Минимум 50 на сто от средствата, формирани по т. 8.1 се планират за вътрешноинституционални и междуинституционални квалификации, провеждани под формата на методически семинари, лектории, дискуссионни форуми, открити практики, презентации на творчески проекти, резултати и анализи на проведени педагогически изследвания и други с цел обмяна на добри практики, взаимно учене, споделяне и насърчаване на иновации и повишаване на общото ниво на квалификация на педагогическите специалисти. Регионалните управления на образованието, социалните партньори, работодателските организации и Национален център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти (НЦПКС) съдействат за организирането на квалификациите по т. 2. В тези средства се включват възнаграждения на лектори, изхранване, транспорт, материали, консумативи.

8.3. Финансирането на продължаващата квалификационна дейност се осигурява в рамките на бюджета на училището, дарения по волята на дарителя, средства от проекти и програми за квалификационна дейност и др..

8.4. Когато сумата за определена квалификационна дейност на даден служител надвишава финансовият лимит за квалификация в училището, при желание на преподавателя, финансирането става с лични средства.

8.5. При наличие на изявено желание от определен учител за участие в квалификационен курс на собствени разноси, след съгласуване с директора на училището, да му се предоставя тази възможност.

8.6. Разходите по процедурите за придобиване на всяка професионално -квалификационна степен се заплащат от учителите.

8.7. При изявено желание от учител и необходимост от кадрово обезпечаване на учебния процес, от средствата за квалификация на педагогическите специалисти се финансира нова или допълнителна професионална квалификация и специализация.

9. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

Предложените правила за реда на участието в квалификационна дейност са приети на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №12 от 14.09.2022 г., утвърдени са от Директора на училището, подлежат на актуализация по всяко време и могат да бъдат променени по писмено предложение на всеки член от колектива с решение на Педагогическия съвет.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХРАНИТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ И ТЕХНИКА – ГР. ПЛОВДИВ

гр. Пловдив 4003, бул. „Васил Априлов“ № 156, Директор: 032/95-28-38, Секретар: 032/95-50-18,
e- mail: pghtt_plov@pghtt.net, http://pghtt.net/

Анкетна карта за самооценка на потребностите

на стажант-учителя

(трите имена)

Моля, изберете отговор, който според Вас най-близко показва нивото на необходимостта от помощ в областите, описани във всяка позиция.

Възможните отговори

А. Малко или няма нужда от помощ в тази област

Б. Някаква нужда от помощ в тази област

В. Умерена нужда от помощ в тази област

Г. Висока необходимост от помощ в тази област

Д. Много висока нужда от помощ в тази област

1. _____ Получаване на допълнителна информация за това, което се очаква от него като учител
2. _____ Познаване на нормативната уредба в сферата на предучилищното и училищно образование
3. _____ Комуникация с директор
4. _____ Комуникация с други педагогически специалисти в училището
5. _____ Комуникация с родителите
6. _____ Адаптиране към училищната култура
7. _____ Организиране на учебната среда и управление на класната стая, в т.ч. и на виртуалната класна стая
8. _____ Поддържане на дисциплината
9. _____ Намиране на ресурси и материали, в т.ч. и на електронни ресурси и материали
10. _____ Управление на времето
11. _____ Оценка на напредъка на учениците
12. _____ Мотивиране на учениците
13. _____ Работа с ученици в риск
14. _____ Работа с изявени ученици
15. _____ Запознаване и разбиране на учебните програми
16. _____ Изготвяне на учебни програми по разширена професионална подготовка (РПП), производствена практика
17. _____ Подготовка на изпитни материали
18. _____ Работа с училищна и учебна документация
19. _____ Работа с електронен дневник и електронни платформи
20. _____ Използване на разнообразни стратегии, техники и методи на преподаване
21. _____ Справяне със стреса
22. _____ Оценка на труда на учителя
23. _____ Съвместно преподаване
24. _____ Екипна работа

Дата:

Подпис:

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХРАНИТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ И
ТЕХНИКА – ГР. ПЛОВДИВ**

гр. Пловдив 4003, бул. „Васил Априлов” № 156, Директор: 032/95-28-38, Секретар: 032/95-50-18,
e- mail: pghtt_plov@pghtt.net, <http://pghtt.net/>

Анкетна карта за оценка на потребностите

на стажант- учителя.....

(трите имена)

от наставника.....

(трите имена)

Моля, изберете отговор, който според Вас най-близко показва нивото на необходимостта от помощ на наставявания в областите, описани във всяка позиция.

Възможните отговори

А. Малко или няма нужда от помощ в тази област

Б. Някаква нужда от помощ в тази област

В. Умерена нужда от помощ в тази област

Г. Висока необходимост от помощ в тази област

Д. Много висока нужда от помощ в тази област

1. _____ Получаване на допълнителна информация за това, което се очаква от него като учител
2. _____ Познаване на нормативната уредба в сферата на предучилищното и училищно образование
3. _____ Комуникация с директор
4. _____ Комуникация с други педагогически специалисти в училището
5. _____ Комуникация с родителите
6. _____ Адаптиране към училищната култура
7. _____ Организиране на учебната среда и управление на класната стая, в т.ч. и на виртуалната класна стая
8. _____ Поддържане на дисциплината
9. _____ Намиране на ресурси и материали, в т.ч. и на електронни ресурси и материали
10. _____ Управление на времето
11. _____ Оценка на напредъка на учениците
12. _____ Мотивиране на учениците
13. _____ Работа с ученици в риск
14. _____ Работа с изявени ученици
15. _____ Запознаване и разбиране на учебните програми
16. _____ Изготвяне на учебни програми по разширена професионална подготовка (РПП), производствена практика
17. _____ Подготовка на изпитни материали
18. _____ Работа с училищна и учебна документация
19. _____ Работа с електронен дневник и електронни платформи
20. _____ Използване на разнообразни стратегии, техники и методи на преподаване
21. _____ Справяне със стреса
22. _____ Оценка на труда на учителя
23. _____ Съвместно преподаване
24. _____ Екипна работа

Дата:

Подпис на наставника:

Подпис на стажант-учителя:

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХРАНИТЕЛНИ
ТЕХНОЛОГИИ И ТЕХНИКА – ГР. ПЛОВДИВ**

гр. Пловдив 4003, бул. „Васил Априлов” № 156, Директор: 032/95-28-38, Секретар: 032/95-50-18,
e- mail: pghtt_plov@pghtt.net, http://pghtt.net/

ДОКЛАД
за извършена наставническа дейност
за периода от ГОД. ДО ГОД.

Наставник.....

Наставляван.....

I. Основна цел: Получените професионални знания да се превърнат в професионални компетентности чрез подходящо подбрани методи и подходи, така че след края на процеса на наставничеството, педагогическите специалисти да могат да прилагат теоретичните знания на практика.

II. Дейности и резултати от индивидуалния план- график на дейностите

ДАТА	ДЕЙНОСТ	РЕЗУЛТАТИ

III. Препоръки

Дата:

Наставник:
/име, подпис/

Съгласувал:

инж. Людмила Ганчева
Директор на Професионална гимназия
по хранителни технологии и техника

ПЛАН-ГРАФИК ЗА РЕКЛАМНА ДЕЙНОСТ ПО ПРИЕМ 2023/2024г.

I. Изработване на рекламен пакет от материали. Координатор: Тотка Добрева

Екип: М.Попова, Д. Николова, Ил. Пъкова, Евдокия Колева
Срок: 24. 02 .2023 г.

1. Организационна среща на екипа – цел, задачи за предстоящата работа на екипа, принципи на комуникация, отговорности.

2. Оформяне и редактиране на анотации, презентации, брошури, флаери, плакати и рекламни билбордове.

Срок: 20. 01.2023 г.

3. Изработване и редактиране съдържанието на рекламno съобщение за регионални и национални медии.

4. Графичен дизайн, предпечат на рекламните материали.

5. Избор на доставчик на услуга и отпечатване на рекламните материали.

Срок: 27.01.2023 г.

6. Изнасяне на одобрените рекламни материали на сайта на училището

7. Изработване на флаш-памети и дискове с рекламни материали.

Срок: 27.02.2023г.

8. Изготвяне на план-сметка за рекламните дейности

II. Разпространение на рекламни материали. Координатор: М. Грозданова

Екип: Д. Карналова, Б. Василева, В. Каравасилева, Д. Бозов, М. Накова, Св. Шишиньова, Ив. Иванова

Срок: месеци: март, април, май 2023 г.

1. Проучване на училищата с паралелки в 7 клас в Пловдив и региона и възможностите за насочена реклама със съдействието на г- жа Ганчева.

2. Изготвяне график за срещи с родители и ученици в ОУ и СОУ в областта и презентирание на професиите и специалностите

отг. Т. Добрева, М. Грозданова, М. Накова

3. Разпространение на рекламния пакет на изяви от ученици по изготвен график

Срок: м. октомври 2022 май 2023 г.

4. Подготовка на екипи от ученици за презентирание специалностите на училището

отг. Д . Карналова

5. Разпространение на материали от рекламния пакет по населени места съвместно с ученици по изготвен график.

Срок: 1 май– 20 май 2023г.

6. Дигитално разпространение на материали от рекламния пакет по училища.

Срок: 15.05-09.06.2023 г.

Отг. Ив. Иванова

7. Разпространение на материали от рекламния пакет по фирмите

отг. гл. учител Д. Николова, И. Стойков, В. Грозданов и учителите специалисти по практика

Срок: 03 април – 09 юни 2023 г.

8. Демонстрации на опити от ученици при подходящи форуми.

Отг. Сн. Костадинова, П. Гатев, Ил. Василева

9. Участие на ученици в „Дефиле на младото вино“ с цел реклама
Срок: м . ноември 2022 г.
Отговорник: М.Грозданова

III. Участие в рекламни форуми на образованието.

Координатор: Зл. Трайкова
Екип: М. Стоилова, Р. Павлова, В. Каравасилева, Ил. Василева, Евдокия
Колева
Срок: месец март, април 2023 г.

1. Организация по представяне и подреждане на щанда на ПГХТТ на съответните форуми.
2. Изготвяне на график за дежурство на форумите
отг. Т. Добрева, М. Грозданова

IV. Рекламирање в медии и на обществени места.

- Координатор: Б. Василева
Екип: Б. Василева, М. Грозданова, Евдокия Колева , Ил. Пъкова
1. Събиране на информация, анотации и снимков материал за провежданите събития в гимназията. Подаване на събраната информация за поставяне в сайта и в други медии.

отг. Св. Николова
 2. Организиране на работна среща с бизнес-партньори, научни и производствени организации на тема „Науката и бизнеса в подкрепа на професионалното образование“
отг. Донка Николова, Ованес Харутюнян, Милен Трайков.

ПЛАН ЗА РАБОТАТА НА КОМИСИЯТА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И РЕАЛИЗИРАНЕ НА АНТИКОРУПЦИОННАТА ПРОГРАМА НА ПГХТТ ЗА УЧЕБНАТА 2022 - 2023 г.

1. Съставът на комисията се утвърждава със заповед на Директора и по предложение на Общото събрание.
2. Основна цел на комисията е мобилизиране на усилията на всички служители за гарантиране на прозрачност и публичност на учебно-възпитателния процес и административно – управленска дейност, за упражняване на граждански контрол и мотивиране на учениците и служителите чрез създаване на антикорупционен климат и условия за нормална учебно-възпитателна дейност.
3. Сигналите за корупция в учебното заведение постъпват чрез докладна записка, писмо до директора, чрез уеб сайта, e-mail pghtt_plov@pghtt.net или чрез кутия за сигнали за корупция, поставена на видно място в училище.
4. Постъпилите сигнали за корупция се регистрират в деловодството с входящ номер, след което се предават на директора за резолюция.
5. Директорът определя със заповед комисия от учители и служители, които ще участват в разглеждането на случая.
6. Комисията за разглеждане на сигналите събира, обобщава и анализира всички доказателства по изясняването на подадения сигнал за корупция. След това съставя и подписва протокол, към който се прибавят доказателствата.
7. Комисията за разглеждане на сигналите изготвя доклад по случая, който представя на директора, заедно с протокола и събраните доказателства.
8. В тридневен срок от получаване на сигнала, председателят на комисията свиква заседание за разглеждане на случая.
9. Член от комисията, определен от директора води регистър на образуваните преписки по подадени сигнали за корупция. Регистърът съдържа :входящ номер; дата на регистрация; име, адрес, телефон на лицето, подало сигнала; резюме на сигнала; краен срок за отговор; резюме на отговора.
10. Комисията разглежда само явни подавани сигнали и по своя преценка взема отношение към анонимните.
11. Членовете на комисията вземат решение чрез гласуване, за което се изисква обикновено мнозинство от присъстващите.
12. Директорът се произнася по доклада на комисията в седемдневен срок с мотивирано решение. Копие от решението се изпраща на подалия сигнала.
13. За изпълнение на целите и задачите си комисията ползва човешки, експертен и материален ресурс на гимназията.
14. Организационно – техническото обслужване на комисията се осигурява от гимназията.

ПЛАН
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД ЗА
УЧЕБНАТА 2022-2023 ГОДИНА

Цел: Формиране на умения и навици у учениците, педагогически и непедагогически персонал за мотивирано поведение при бедствия и аварии, отговорно отношение към въпросите за личната безопасност и тази на околните.

1. Да се актуализира Правилника за здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ПГХТТ.

Срок: 09.2022 г.;

Отг. по ЗБУТ

2. Актуализиране на плана за бедствия и противопожарното досие на ПГХТТ за учебната 2022-2023 г.

Срок: съгласно изискванията в нормативните документи; Отг. по ЗБУТ

3. Провеждане на инструктажи на новопостъпилите ученици, новоназначените педагогически и непедагогически персонал. Отразяване на инструктажа на новопостъпилите ученици в Книгата за начален инструктаж, а на новоназначените педагогически и непедагогически персонал в книгата за начален инструктаж на персонала. В личното досие на новоназначените учители и служители да бъде приложена служебна бележка, удостоверяваща инструктажа.

Срок: съгласно изискванията в нормативните документи;

Отг. по ЗБУТ, класни ръководители, домакин

4. Запознаване на ученици, родители, педагогически и непедагогически персонал с Правилник по ЗБУТ на ПГХТТ.

Срок: 09.2022 г., 10.2022 г. за родители;

Отг. по ЗБУТ, класни ръководители

5. Да се извършат дейности по осъществяване на превенция за действия при бедствия, аварии и катастрофи.

Срок: 2022/2023 уч. г.;

Отг. по ЗБУТ, класни ръководители, домакин

6. Изготвяне на план и график с отговорници за действия при зимни условия.

Срок: 10.2022 г.;

Отг. по ЗБУТ ЗД, Ованес Харутюнян, домакин

7. Изготвяне на тематичен график и организиране на занятия по програма „Действия при бедствия, аварии и катастрофи“ в часа на класа.

Срок: 10.2022 г.;

Отг.: главни учители, класни ръководители

8. Провеждане на две практически занятия (в първи и втори учебен срок) за евакуация и действия при пожар и земетресение.

Срок: 10.2022 г.; 05.2023 г.;

Отг. Директор, ЗД, педагогически и непедагогически персонал

9. Провеждане на две практически занятия (в първи и втори учебен срок) за евакуация и действия при терористична атака.

Срок: 11.2022 г.; 04.2023 г.;

Отг. Директор, ЗД, педагогически и непедагогически персонал

10. Периодично провеждане на беседи по безопасност на движението и изготвяне на график за провеждане на занимания по Начално военно обучение за IX и X клас

Срок: 2022-2023 уч. год.;

Отг. ЗД, класни ръководители, педагогически съветник

11. Провеждане на периодични заседания на КУТ (Комитет по условия на труд)

Срок: Според нормативните документи;

Отг.: Председател и членове на КУТ

12. Периодични проверки, целящи установяване и отстраняване на повреди, застрашаващи живота и здравето на пребиваващите на територията на ПГХТТ.

Срок: В хода на учебната 2022-2023 г.; Отг.: Домакин

13. Извършване на периодични проверки на пожарогасители и противопожарни шлангове с оглед осигуряване на ППБ.

Срок: според нормативните документи

Отг. по ЗБУТ

14. Тясно сътрудничество със службата по трудова медицина с цел осигуряване на максимално добри условия на труд за работещите в ПГХТТ.

Срок: според нормативните документи Отг. по ЗБУТ

ПЛАН

ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА *за учебната 2022 /2023 година*

I. ОРГАНИЗАЦИЯ

Дейността на училищната комисия по безопасност на движението по пътищата е регламентирана със Системата за организация и управление на дейностите, свързани с възпитанието и обучение по безопасност на движението по пътищата (БДП) в системата на предучилищното и училищното образование, утвърдена със Заповед № РД-01-381/ 09. 04. 2021 г.

Училищната комисия по безопасност на движението по пътищата (УКБДП) подпомага директора на училището в контрола на обучението по БДП, в създаването на условия за неговата ефективност, в реализацията на съвместни инициативи с институциите и обществеността за пътната безопасност на децата и учениците и др.

За реализирането на настоящия план се използва: специализирана литература, познавателни книжки, интерактивни системи, технически средства, тематични предавания по телевизията и радиото, учебно-методични помагала и други.

II. ЦЕЛИ

1. Опазване живота и здравето на учениците в училище и извън него.

2. Формиране у учениците на съзнателно и отговорно отношение към въпросите на личната безопасност и тази на околните, придобиване на основни знания и умения за разпознаване и оценка на опасните ситуации и вредните фактори

в градска среда и оказване на помощ в случай на опасност.

III. ЗАДАЧИ

1. Формиране на система от специални знания, умения и навици, необходими за успешната адаптация към живота.
2. Придобиване на психологическа устойчивост към стреса и готовност за адекватно поведение в ежедневните контакти с техниката, природата и хората.
3. Разширяване кръгозора на знанията на учениците чрез запознаване с основните опасности, способите за тяхното предотвратяване и защитата на човека от въздействия с опасен характер, предизвикани от различни източници.
4. Повишаване нивото на професионална подготовка и намаляване на безотговорността и неумението правилно да се определи собственото поведение при екстремни ситуации.
5. Осигуряване знания за безопасно движение и за особеностите и опасностите на движението по пътищата.
6. Създаване на оптимални условия за безопасно придвижване на учениците чрез изучаване правилата за движение по пътищата и с активната подкрепа на родители и учители.

IV. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО

1. Да се осъществява контрол върху провеждането на планираните мероприятия свързани с БДП.

Отговорник: ЗД
Срок: през цялата учебна година

2. В началото на учебната година класните ръководители в час на класа да запознаят учениците с пътно-транспортната обстановка в района на училището.

Отговорник: класни ръководители
Срок: месец септември

3. Класните ръководители да проведат беседа разговор за поведението на учениците като участници в пътното движение.

Отговорник: класни ръководители
Срок: през цялата учебна година

4. Учителите да провеждат ежедневно " 5-минутка" краткотрайно занимание, напомнящо на учениците изискванията за безопасност на движението и задълженията им за безопасно поведение на улицата.

Отговорник: класни ръководители
Срок: през цялата учебна година

5. Да се осигурят необходимите методически ръководства и насоки за учителите.

Отговорник: ЗДУД, класни ръководители
Срок: месец септември

6. Да се изработят нагледни материали от учениците на ПГХТТ.

Отговорник: комисия по БДП, класни ръководители
Срок: през цялата учебна година

7. В началото на учебната година да се направи оглед и да изготви предложение за обезопасяване района на училището.

Отговорник: директор, комисия
Срок: месец ноември

8. Преди всяко организирано напускане на училищната сграда (екскурзии, походи, зелени училища, наблюдения и други) да се провеждат разговори с учениците за припомняне правилата за безопасност на движението и същите да бъдат инструктирани срещу подпис.

Отговорник: директор, комисия
Срок: през цялата учебна година

9. Да се провеждат периодични инструктажи за правилата по БДП и инструкции за опазване живота и здравето на учениците в училище и извън него.

Отговорник – кл. ръководител
Срок – периодично през учебната година

10. Изготвяне на инструктаж за пътната обстановка в района на училището и представянето им на родителските срещи в началото на учебната година.

Отговорник: класни ръководители, комисия
Срок: месец септември

11. Информирание на директора на училището за настъпили пътнотранспортни произшествия с участие на ученици от училището.

Отговорник: класни ръководители, комисия
Срок: през цялата учебна година

12. Да се отбелязват дните, свързани с инициативи на подкрепа за ограничаване и намаляване на пътнотранспортните произшествия.

Отговорник: класни ръководители, комисия
Срок: през цялата учебна година

13. Отбелязване на 29 юни - Деня на безопасността на движението по пътищата.

Отговорник: комисия БДП
Срок: месец юни

14. Отбелязване на Европейската седмица на мобилността, Международния ден за безопасност на движението по пътищата, Европейския ден без загинали на пътя/ EDWARD, Световния ден за възпоменание на жертвите от пътнотранспортни произшествия и др.

Отговорник: комисия БДП
Срок: ежегодно

15. Провеждане на беседа със служител на КАТ, насочени към учениците с цел повишаване на информираността за рискови фактори, свързани с безопасността на движение по пътищата.

Отговорник: комисия БДП
Срок: ноември

V. Очаквани резултати от дейността на комисията.

В резултат от дейностите на комисията да се осигури по-безопасна среда за учениците. Важен резултат от дейността е да се създаде култура на безопасно движение по пътищата и безопасно управление на моторни превозни средства у учениците. Резултатите от дейността на комисията се отчитат в края на учебната година пред Педагогическия съвет на училището.

ГОДИШЕН ПЛАН НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИ В ПГХТТ ЗА УЧЕБНАТА 2022/ 2023 ГОДИНА, РАЗРАБОТЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С ГОДИШНИЯ ПЛАН НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА ПЛОВДИВ

	Мерки	Дейности	Отговорници	Срок
1.	Определяне на координатор за учебната 2022/ 2023 г.	Заповед на директор	Директора на ПГХТТ	IX. 2022 г.
2.	Изпълнение на дейностите, включени в Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст	Предприемане на мерки за обхващане на децата, които не са записани в училище от екипите за обхват	МОН,РУО, ПГХТТ, Община Пловдив, Дирекция „ Социално подпомагане“ и МВР гр. Пловдив	постоянен
3.	Идентифициране на потребностите и обезпечаване на ресурси за подобряване на условията на средата за подкрепа ПГХТТ	Осигуряване на сигурна и безопасна материална база. Осигуряване на електронно обучение, при нужда.	ПГХТТ	постоянен
4.	Изграждане на достъпна архитектурна среда	Подобряване на архитектурната среда с цел улеснен достъп на ученици със СОП до санитарни възли	ПГХТТ	постоянен

5.	Подобряване на материалната база за спортни дейности	Ремонт на съществуващите спортни площадки		постоянен
6.	Оборудване на кабинети и класни стаи и осигуряване на допълнителни учебно-технически средства за подобряване качеството на образование и възпитание	Използване на възможностите на програмата за модернизация на учебния процес Изпълнение на програмата за дигитализация на учебния процес	ПГХТТ	Съгласно сроковете на програмата
	Дейности за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в ПГХТТ			
7.	Повишаване на квалификацията на педагогическите кадри за работа с деца със затруднения в обучението, с ученици със СОП	Предоставяне на информация на педагогическите специалисти за възможностите за квалификация , свързана с приобщаващото образование	ПГХТТ, РУО, Община Пловдив, РЦПППО	постоянен
		Провеждане на обучения на училищно, общинско и на областно ниво за учители, педагогически съветници и други специалисти, които работят с деца и ученици със СОП.	ПГХТТ, РУО, Община Пловдив, РЦПППО	постоянен
	Сътрудничество между педагогическите специалисти и обмен на добри практики	Организиране на форуми за споделяне на опит и добри практики от педагогическите специалности- на училищно, общинско и областно ниво	ПГХТТ - наставници	През учебната година
9.	Осигуряване на занимания по интереси чрез предлагане на дейности, отговарящи на интересите и потребностите на учениците	Проучване на интересите и потребностите на учениците, свързани със заниманията им през свободното време.	ПГХТТ	Октомври 2022
		Организиране занимания по интереси за учениците от ПГХТТ	ПГХТТ	През учебната година
10.	Реализиране на дейности за кариерно ориентиране и консултиране чрез използване капацитета на висши учебни	Дейности по професионално ориентиране в ПГХТТ от висши учебни заведения и кариерен център към ЦПЛР ОДК- Пловдив	ПГХТТ, ЦПЛР ОДК- Пловдив	През учебната година

	заведения, кариерния център към ЦПЛР ОДК- Пловдив			
		Реализиране на кампания за популяризиране на професиите чрез предоставяне на пълна информация на родителите и учениците за обучението в ПГХТТ	Община Пловдив, ПГХТТ	Декември 2022 г.
11.	Осигуряване на качествени грижи за здравето в училищата	Обезпечаване дейностите на здравните кабинети	Районни кметства, ПГХТТ	Декември 2022 г.
		Организиране и участие в програми, свързани с профилактиката и промоцията на здравето учениците, провеждане на превантивно-информационни кампании.	Медицинско лице -ПГХТТ, община Пловдив, РЗИ- Пловдив	През учебната година
		Запознаване на учениците със системата за взаимодействие между учители, ученици и медицинско лице на ПГХТТ. Правила за превенция от Ковид -19.	Класни ръководители	През учебната година
12.	Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителни затруднения	Изготвяне на график за консултации по учебни предмети	Учители, ЗДУД	01.10.2022 г. – I учебен срок 20.02.2023 г.- II учебен срок
		Запознаване на родителите с графика за консултации	класни ръководители	10.2022 г.
		Изготвяне на графици за ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет	Учители по предмети, координатор	в хода на учебната година
13.	Библиотечно-информационно обслужване	Връчване на грамоти на най-активните читатели в училищната библиотека	Директор Библиотекар ПГХТТ	24.05.2023 г.
14.	Реализиране на дейности за превенция на насилието,	Прилагане на нормативната уредба за оценяване на индивидуалните	ПГХТТ	10 .2022г.

	преодоляване на проблемното поведение и превенция на обучителните затруднения	потребности от допълнителна подкрепа на деца в риск, като се извършва оценка на рисковите фактори и се създаде план за краткосрочна допълнителна подкрепа		
		Планиране и реализиране от ПГХТТ на ефективни дейности за партньорство с родителите	ПГХТТ	През учебната година
		Планиране на дейности по превенция и интервенция на училищния тормоз въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз	ПГХТТ	През учебната година
		Провеждане на превантивни кампании срещу агресията и тормоза в ПГХТТ	Евдокия Колева Дамянка Карналова	През учебната година
		Извършване на качествена и професионална оценка на индивидуалните потребности на учениците	Евдокия Колева Дамянка Карналова Класни ръководители	През учебната година
Дейности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученици от ПГХТТ				
15.				
16.	Подаване на информация до РЦПППО с искане за ресурсно подпомагане	Осигуряване на необходимите специалисти за участие в ЕПЛР на личностно развитие на учениците - учител, психолог, ресурсен учител	Директор	
		Изготвяне на индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми на ученици със СОП	учителите, преподаващи в паралелки със СОП	до 1 месец от извършване на оценката на индивидуалните потребности
		Изготвяне на график за работа на ЕПЛР Провеждане на обучения на ЕПЛР на ученици със СОП	Елена Ганчева Дамянка Карналова	10.2022 г.

		Изготвяне на доклад до директора за дейността на ЕПЛРД за I учебен срок	координатор, ресурсен	02.2023 г.
		Изготвяне на годишен доклад до Директора за дейността за обща и допълнителна подкрепа за ЛР в ПГХТТ	координатор	07.2023 г.
		Отразяване на информацията относно ресурсното подпомагане в Списък Образец 1 в НЕИСПУО	Любка Славова	30.09.2022 г.
		Осигуряване на необходимата материално-техническа база в училище за предоставяне на допълнителна подкрепа за учениците със СОП	ПГХТТ	През учебната година
		Осигуряване на съответните грижи за социализация и равен достъп до качествено образование на учениците с хронични заболявания	ПГХТТ	През учебната година
		Обхващане и превенция на отпадането от училище на ученици от уязвими групи	Община Пловдив, РУО, ПГХТТ, Екип по обхват	През учебната година
		Осигуряване на необходимите специалисти за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа на учениците в риск	ПГХТТ,	През учебната година
		Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с деца в риск и от уязвими групи	ПГХТТ	През учебната година

17.	Подпомагане на даровитите деца от община Пловдив чрез държавния и общинския бюджет	Насърчаване творческите заложби на ученици с изявени дарби и подкрепа на талантиливи деца чрез Програмата на мерките за закрила на децата с изявени дарби и чрез Правилник за еднократно финансово подпомагане на децата с изявени дарби от Община Пловдив	Община Пловдив, МОН, ПГХТТ	целогодишно
18.	Подкрепа развитието на творческия потенциал на младите хора чрез използване на възможностите за участие в международни, национални и регионални прояви, състезания и конкурси.	Осигуряване на възможност за участие в различни национални и международни изяви	ПГХТТ	целогодишно
		Осигуряване на квалифицирани педагогически специалисти във всички области.	ПГХТТ	
19.	Финансиране на участия в международни състезания за ученици с високи резултати в различни области	Използване на възможностите, които са регламентирани в Правилника за еднократно финансово подпомагане на децата с изявени дарби от община Пловдив	Комисия по стипендии	През учебната година
20.	Развитие на ефективни форми за работа с родителите на ученици с обучителни затруднения , със СОП, с проблемно поведение и на деца с изявени дарби	Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на децата със СОП- консултиране с психолози, логопеди, социални работници	ПГХТТ	През учебната година

**ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОЛИТИКА ЗА ПОДКРЕПА НА
ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И
ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ В ПГХТТ за учебната
2022/2023 година**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. СЪЩНОСТ

Придобиването на ключови компетентности от учениците е невъзможно без реализирането на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование. Тези видове образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда. Тяхната значимост обосновава необходимостта от реализиране на действени и ефективни училищни политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование с крайна цел – формиране на социално ангажирани личности с изградени умения и компетентности за пълноценна реализация в съвременното общество.

- Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие. Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.
- Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение

2. НАСОКИ

Учениците да познават институциите и ценностите на демокрацията;

- Да се формират личности с позиция и способност да защитават своите права чрез различни дейности;
- Да изразяват гражданската си позиция.
- Да вземат решения за своето развитие.
- Да носят отговорност за решенията си.

3. РЕАЛИЗИРАНЕ:

Чрез учебното съдържание по общообразователните учебни предмети;

В часа на класа; Чрез дейността на педагогическия съветник; В извънкласни и извънучилищни форми на работа; Чрез проекти и мултимедийни презентации, разработени от учители и ученици.

4. АКЦЕНТИ

Здравно образование; Превенция на зависимостите/наркомания, алкохол, тютюнопушене/; Сексуално образование и превенция на СПИН; Екологично образование и възпитание; Патриотично възпитание; Военно обучение; Превенция на насилието; Справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти; Защита при бедствия и аварии; Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; Безопасност на движението.

II. ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОЛИТИКА НА ПГХТТ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Училищните политики включват дейности по Чл.16. от наредба №13

1. Училищни ритуали, свързани с:

- а) откриване и закриване на учебната година;
- б) официално раздаване на дипломи за средно образование и свидетелства за професионална квалификация;
- в) награждаване на отличили се ученици и учители;
- г) честване на Националните празници на Република България, Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност; Деня на народните будители, други празници на училището;
- д) изпращане на завършилите зрелостници.

2. Възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез:

- а) изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;
 - б) поставяне на националния флаг на фасадата на училището;
 - в) отбелязване на годишнини на значими събития от българската история.
3. Етичен кодекс на училищната общност на ПГХТТ който се разработва от етичната комисия и се приема от педагогическия съвет, представители на Обществения съвет, на Училищното настоятелство и на Ученическия съвет.
4. Училищни символи: лого на ПГХТТ, знаме на училището, елемент от униформа
5. Участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство, регламентирано в рамковите изисквания
6. Поддържане на училищния сайт с активното участие на учениците.
7. Организиране на училищни кампании в подкрепа на здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и др.
8. Организиране на училищни празници и събития.
9. Участие в клубове и неформални групи по интереси.
10. Реализиране на различни форми на посредничество при решаване на конфликти, превенция на агресията.
11. Въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др.
12. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения за дейностите в училище.

III. ЗАДАЧИ

Възпитание в ценности за формиране у учениците на личностни качества, умения, нагласи и мотиви за спазване на утвърдени правила и регламенти в рамките на образователната институция и на държавата, като и на установените социални и обществени норми.

Развитие на здравната и екологичната култура на младите хора като предпоставка за осъзнат избор на здравословен начин на живот и опазване на околната среда.

Усвояване на знания за различните културни идентичности, за основните характеристики на интеркултурните отношения за формиране на позитивно отношение и толерантност към културното и етническо разнообразие.

В резултат на дейността на екипа по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование се очаква:

-функциониране на демократична училищна общност;

- изграждане на гражданска култура у учениците, подобрена информираност за правата, задълженията и отговорностите на гражданина;
- постигнати коректни и толерантни отношения в рамките на училищната общност;
- сведено до минимум асоциално поведение и ограничаване на проявите на агресия;
- изградена позитивна психологическа среда;
- формирана здравна култура за опазване и развитие на физическото, социалното, емоционалното и умствено здраве на младите хора.
- Изграждане на култура на поведение в ученическата общност и готовност за участие в общоучилищния живот. Формиране на ученически съвет от ученици с креативни умения и способност да мотивират и обединяват връстниците си за определени каузи.
- Изграждане на здравна и екологична култура.
- Свободен и самостоятелен избор на професионален път на развитие и реализация.
- Изграждане на национално самочувствие и отговорност у учениците, възпитание на инициативност и подготовка за пълноценен живот
- Противодействие на агресивността, насилието и настъплението на секти.

IV. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

А) Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение чрез:

1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители и всички учители

2. Спазване на правилника за дейността на училището.

Срок: през учебната година

Отг.: Директор, Кл. ръководители

3. Спазване на правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Срок: през учебната година

Отг.: Директор

4. Провеждане на часа на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа с участие и на учениците.

Срок: постоянен

Отг: Класните ръководители

За VIII, IX, X, XI и XII класове

Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие:

Толерантност и интеркултурен диалог

Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“

Военно обучение и защита на родината

Безопасност и движение по пътищата

Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ

Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти

Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита

Кариерно ориентиране

Превенция и противодействие на корупцията

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

Б) Възпитаване на национално самочувствие и продължаване на националните традиции.

1. Честване на всички национални и училищни празници.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители; Ученически съвет

2. Запознаване и спазване на задължителните символи на Република България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция, Правилника на ПГХТТ и др.)

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

3. Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието на младите хора.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

В) Здравно образование и екологично възпитание на учениците

1. Провеждане на здравни беседи на учениците

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители, Медицинско лице

2. Разглеждане на здравни теми в часа на класа - сексуална култура, наркомания, алкохолизъм, здравословен начин на живот и др.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

3. Мероприятия за озеленяване и интериора на училището и училищните дворни площи.

Срок: месец април 2023 г.

Отг.: Класни ръководители

4. Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището/от учениците с наложено наказание в полза на училището/.

Срок: постоянен.

Отг.: Класни ръководители

5. Мероприятие за събиране на хартия, пластмасови капачки.

Срок: постоянен

Отг.: Класните ръководители

5. Отбелязване на Деня на Земята.

Срок: април 2023 г.

Отг.: Учители по биология и здравно образование

Г) Възпитаване в интеркултурна среда.

1. Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа в Часа на класа.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

2. Създаване на мултикултурни общности (състави, отбори, екипи), за да се подобрят междугруповите отношения.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители, учители

Д) Развиване на физическата дееспособност на учениците –

1. Изготвяне на ученически спортен календар на училището за предстоящите спортни мероприятия

Срок: 17.09.2022 г.

Отг.: Учители по ФВС

2. Провеждане на спортни празници и турнири.

Срок: през учебната година

Отг.: Учители по ФВС

V. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно,

екологично и интеркултурно образование са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование, за общообразователната подготовка и за профилираната подготовка.

2.Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс са определени, както следва според Наредба №13.

3. Рамковите изисквания за резултатите от обучението са ориентир за разработване на програмни системи, както и на учебни програми за придобиване на разширена и/или на допълнителна подготовка, както и в часа на класа, в рамките на целодневната организация или в дейностите за подкрепа на личностно развитие, съобразно проучените интереси и потребности на учениците и преценката на учителя.

4. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно проучените интереси и потребности на учениците.

VI. КООРДИНАЦИЯ

За координиране при прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ПГХТТ отговарят следните работни екипи: всички комисии в училище

ПРИМЕРНИ ТЕМИ ЗА ЧАСА НА КЛАСА ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ОТДЕЛНИТЕ ЕТАПИ:

I. Здравно образование:

1. Как да се храним правилно? 17 лесни стъпки за здравословно хранене.
2. Лечебно гладуване. Орторексия.
3. Модерните супер храни - мания , маркетингова стратегия или необходимост.
4. Приносът на траките към здравословното хранене през XXI век.
5. Признатите храни с ползи за здравето.
6. Фенолите в традиционните напитки, допринесли за легендарното дълголетие на траки и българи.
7. Трансмазнините бавно ни убиват.
8. Пробиотиците- бактерии, които носят здраве.
9. Какво знаем за хранителните добавки.
10. Рибата – най-безопасната и качествена храна.
11. Българското кисело мляко.
12. Кълновете - „жива храна“.
13. Кафето - напитка за бодрост и здраве.
14. Витамин Д и имунната система.
15. Поглед към сините зони на дълголетието.
16. Вирусът на хепатит Е.
17. Сексуална култура. Заболявания предавани по полов път. Превенция
18. Алкохол, наркотици и други психотропни вещества. Признаци, внимание, лечение.
19. Правила за оцеляване и първа долекарска помощ при зимни условия.
20. Как да не стана жертва на водната стихия?
21. Защита при бедствия и аварии. Телефон 112.
22. Донорството-спасен живот.
23. Кръводаряването-една благородна кауза.
24. БЧК-традиция и доброволство.
25. Здравно осигуряване на ученика.

II. Гражданско и интеркултурно образование:

1. Международната харта за правата на човека - послание за един мирен свят.
2. Конвенция на ООН за правата на детето.
3. Традиционните и фолклорни празници и обичаи на България - мост към духовното израстване на ученика.
4. Националните празници на България - 3-ти март, 6-ти септември, 22-ри септември: Освобождение, Съединение, Независимост
5. Нестинарството, едно българско чудо
6. Холокост: България спаси своите евреи
7. Християнството и другите вероизповедания - търпимост и уважение
8. Образователна интеграция и интеркултурно образование
9. Европейски съюз - история и перспективи
10. Какво представлява демокрация?
11. Тероризмът - заплаха за човешката сигурност
12. Природните забележителности на Пловдив - „Младежки хълм”, „Данов хълм”, „Хълм на освободителите”
13. Седемте чудеса на света
14. Прощката - най-висшето милосърдие
15. С какво ни превъзхождат умните хора?
16. Четенето на книги - един друг свят
17. Що е етикет? Възпитание, обноски, поведение

III. Екологично образование:

1. Екологичното образование като гражданска отговорност
2. Взаимоотношение „човек-природна среда”. Промените в света, дело на човека
3. Застрашената планета или планетата под натиск
4. Промислени производства и екологични последици
5. Екологичната катастрофа и здравето на хората
6. Изменението на климата и отговорността на хората
7. Неспокойната Земя- вулкани, урагани, наводнения, суша, горски пожари, епидемии
8. Съхраняване на ресурсите на планетата Земя- науката на помощ
9. Скаутското движение - разбирателство на младия човек с природата и околните
11. Отпадъците са полезен ресурс - да ги събираме отделно
12. Защитени природни обекти в Пловдивския край и България - Натура 2000

IV. Безопасност и движение по пътищата:

1. Етично поведение на движение по пътищата
2. Безопасността на движение - споделена отговорност
3. Спри, живота запази: не на гонките с моторни превозни средства
4. Европейска харта за пътна безопасност

	VIII	IX	X	XI	XII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	1
Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“	2	2	2	2	1

Военно обучение и защита на родината		5	5		
Безопасност и движение по пътищата	4	4	4	1	1
Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	5	5	5	3	3
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	2	2	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	2	2	2	2	2
Кариерно ориентиране			1		
Превенция и противодействие на корупцията	2	2	2	2	2
Електронно управление и медийна грамотност			1	1	4
ОБЩО	22	28	29	21	27

• В таблицата е посочен минималният брой часове за занимания и дейности по посочените тематични области. В зависимост от спецификата на класа, възрастта на учениците и конкретния контекст е възможно и комбиниране на теми и дейности от различни тематични области.

• В остатъка от часове, предвидени за часа на класа, се осъществяват занимания и дейности, свързани с гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, за развитие на класа като общност, за ученическото самоуправление и др.

Екипът по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование работи в сътрудничество с ръководния екип на образователната институция и с Ученическия съвет, взаимодейства с институции и организации, които биха могли да подкрепят реализирането на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование на училищно ниво – културни институции, РЗИ, РИОСВ, НПО и др. Сътрудничи с медиите за популяризиране на добри училищни практики и изяви на ученици.

По време на учебната година се провеждат не по-малко от 3 заседания на екипа – в началото на учебната година, в края на първия учебен срок и в края на учебната година. Извънредни заседания се провеждат при възникнала необходимост, по инициатива на председателя или друг член на комисията.

Дейността на екипа по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование се отчита пред педагогическия съвет на училището от председателя на комисията или определен от него представител в края на първия учебен срок и в края на учебната година.

УЧИЛИЩНА ПОЛИТИКА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО

по изпълнение

на „Механизма за противодействие на училищния тормоз между
децата и учениците в училище “ и

„Алгоритъм за прилагане на Механизма за противодействие на
училищния тормоз между децата и учениците в училище “ и
приложенията към него

/съгласно заповед РД 09- 5906/28.12.2017г . на министъра на образованието и науката/

Актуализирана на заседание на педагогическия съвет
(Протокол № 12/14.09.2022 г.)

I. АКТУАЛНОСТ НА ПРОБЛЕМА УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ

Настоящата училищна политика за противодействие на училищен тормоз е резултат от нарастващата тревожна тенденция на прояви на насилие и тормоз и във връзка с необходимост от прилагането на цялостен училищен подход за обединяване на усилията на учители, родители, ученици и местните институции за превенция и противодействие на училищния тормоз.

Училищната политика е разработена въз основа на „Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище“, утвърден със заповед РД 09-5906/28.12.2017г на министъра на образованието и науката, Алгоритъм и приложенията към него.

II. ЩО Е НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ. ВИДОВЕ. РАЗПОЗНАВАНЕ.

Тормозът в училище обхваща широк спектър от прояви. Това е явление със сериозни размери, което оставя дълготрайни последици върху психичното здраве и поведението както на децата, които търпят насилие, така и на онези, които го извършват или наблюдават.

1.Какво е насилие? Видове насилие.

Физическо насилие е „причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание, без разстройство на здравето”.

Психическо насилие „са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника, попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда”.

Сексуално насилие и злоупотреба над дете според определението на СЗО е „участието на дете в сексуални действия, които той или тя не разбира напълно и за които не е в състояние да даде информирано съгласие, или за които детето не е подготвено от гледна точка на развитието си и не може да даде съгласие, или които са в нарушение на законите или социалните табу на обществото”.

2.Какво е тормоз?

Тормозът спада към насилието над дете и се третира с мерките на Закона за закрила на детето. Според чл. 7, ал. 1 и 2 от Закона за закрила на детето, всяко дете има право на закрила от насилие и всеки, на когото стане известно за дете, преживяло насилие, е длъжен да сигнализира органите по закрила.

В *Таблица 1* са разграничени нивата на различните форми на тормоз с оглед причиняване на различна по степен вреда, класификация на формите на тормоз и предприемане на съответни действия.

Тормозът между връстници се разглежда от много автори като групов феномен. Случаите на насилие се извършват в групова среда, в присъствието на други връстници и в отсъствието на възрастни. Дан Олвеус (Olweus, 1993) определя тормоза като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група. Тормозът, независимо от това как се упражнява, е деструктивен и опасен вид насилие.

3.Характеристика на тормоза:

- 1.злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете;
- 2.извършва се от позиция на силата, като едната страна използва доминиращата си позиция, за да нарани другата физически или психически, да я унизи или изолира от социалния живот;
- 3.повтаря се многократно във времето, а не е еднократен и изолиран акт на агресия.

4.Основните групи тормоз са:

Физически тормоз – например, блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;

Вербален тормоз – словесни изрази, които имат за цел унижат и оскърбят детето на база раса, пол, религия, сексуалност, увреждане или друго, с което се подчертава различие от останалите. Включва подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;

Психически тормоз – например, подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;

Социален тормоз – например, избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на зловни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране;

Сексуален тормоз – представлява всяка форма на нежелано словесно, несловесно или физическо поведение със сексуален характер, имащо за цел или водещо до накърняване на достойнството на лицето, и по-специално създаване на смуцаваща, враждебна, деградираща (принизяваща), унизителна или обидна обстановка. Включва измислянето на сексуализирани прякори или имена, коментари за външността на някой и подигравки със сексуално значение, неподходящо докосване, бележки и надписи със сексуално съдържание и т.н. до по-екстремни форми на нападане и насилие.

Тормозът може да се случва както във физическата среда, така и във виртуалната среда (**кибертормоз**) - чрез интернет или мобилен телефон. Тук спада разпространяването на:

- обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронните средства за комуникация или в социалните мрежи;
- разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават: снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видеозапис в интернет или по други канали без негово съгласие, кражба на самоличност, разпространение на слухове в социалните мрежи др.

5.Разпознаване на тормоза и насилието:

А/ Един от признаците, че дете може би е жертва на кибертормоз, е рязката смяна на настроението и поведението му при използване на интернет или при получаване на обаждане по мобилен телефон – например детето става мълчаливо и боязливо.

Б/ Разпознаването на физическото насилие включва следните физически и поведенчески показатели:

- различни по вид и цвят натъртвания, включително синини, постоянни или чести червени петна, включително от пръсти, насинени очи, следи от ухапване;
- неправдоподобни или объркани обяснения за травмите, включително едностранни отговори;
- безпокойство и крайности в поведението - от агресивност до пасивност;
- лоша представа за себе си - децата смятат, че са заслужили насилието;
- прекалена отстъпчивост на детето и оставяне без протест да се прави каквото и да било с него;
- влошаване на здравословното състояние, което включва прилошавания, главоболие, отпадналост;
- влошаване на успеха от обучението и чести отсъствия от училище;
- чести отсъствия от определени учебни часове;

В/ Разпознаването на психическото насилие включва следните физически и поведенчески показатели:

- детето може да стане затворено и изолирано, да не желае да контактува с връстниците си;
- агресивно поведение и/или поведение, насочено към привличане на вниманието, упорито непослушание, самонараняване;

- внезапни избухвания, които са необичайни за възрастта или за нивото на развитие на детето;
- бягане и криене, включително зачестили бягства от училище;
- загуба на доверие, неучастие в общите занимания в училище, ниска самооценка;
- употреба на алкохол, медикаменти, самозанемаряване (постоянно обличане на едни същи дрехи или отказ да сресва косата си);
- психосоматични симптоми.

Г/ Разпознаването на сексуалното насилие включва както изброената по-горе симптоматика, така и различни прояви на сексуализирано поведение (имитация на сексуален акт, разголване, използване на език, свързан със сексуални действия и т.н., които са нехарактерни за съответната възрастова група деца).

III. ЦЕЛ НА УЧИЛИЩНАТА ПОЛИТИКА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА В ПГХТТ

Училищната общност насърчава положителните взаимоотношения. За постигане на целите на тази политика училищната общност гарантира, че учениците са наясно, че всеки проблем, свързан с тормоз, ще бъде разгледан внимателно и ефективно.

Персоналът на училището докладва на директора/зам.директора и родителите по отношение на техните опасения относно тормоза. Родителите подкрепят политиката за противодействие на училищен тормоз като подпомагат Училищния координационен съвет, участват в мероприятия на училището.

В ПГХТТ се извършват дейности за: яснота, сближаване, добра организация, предотвратяване и реагиране на тормоз и подкрепа за всички.

ПГХТТ ще използва подходящ тон за предотвратяване и свеждане до минимум агресивното поведение. Училищния координационен съвет предоставя доказателства, за да се идентифицират силните страни на училището и областите, които могат да се подобрят.

IV. РЕАЛИЗИРАНЕ НА УЧИЛИЩНАТА ПОЛИТИКА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ НА РАВНИЩЕ УЧИЛИЩЕ И НА РАВНИЩЕ КЛАС. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИ ПО ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ (РЕАКЦИЯ).

1. Същност

Тормозът в ПГХТТ гр. Пловдив, не се толерира. Училището ще извършва дейности по **превенция** и **интервенция (реакция)**, които се осъществяват на **равнище училище и на равнище клас**; ще включва **родителите** като неизменен участник в процеса на превенция и на интервенция; ще осигурява основните **ресурси** и ще работи съвместно с **институциите**, за да може ефективно да противодейства на насилието.

ПГХТТ – Пловдив ще работи за изграждането на система за управление на поведението както в класната стая, така и в училищната общност.

Основният **принцип** в ПГХТТ – Пловдив е прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна и безопасна училищна среда.

При прилагането на последователна и целенасочена училищна политика, която се споделя и прилага от цялата училищна общност и се подкрепя от институциите, ще се постигне напредък в справянето с насилието.

Училищната политика включва мерки и дейности за превенция и намеса (реакция), както и разписани механизми и отговорности за действие в ситуации на насилие или в риск от насилие.

Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които имат за цел ограничаване и елиминиране на рисковите фактори допринасящи за насилие.

Интервенциите включват действия и мерки, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на тормоз, като се отчитат индивидуалните потребности на всяко дете, въввлечено пряко или косвено в ситуацията, и се прилага принципа на най-добрия интерес на детето.

Основен въпрос в ПГХТТ е да се развива капацитета на учителите, служителите, учениците и родителите да реагират на различните форми на тормоз? При констатиране на такъв дефицит - да се планира обучение за допълнителна подкрепа на педагозите за работа с ученици с деструктивно поведение, проявяващи тормоз в училище. Да се търси сътрудничеството с други, външни за училището служби, организации или институции. В училище да се изгради ефективна система за дежурства и пропускателен режим.

За да се набележат превантивни мерки в ПГХТТ е важно персонала, родителите и учениците да са информирани за проявите на насилие и тормоз, видовете поведение, които те включват, както и белезите, по които да бъдат разпознати, както и да се направи конкретна оценка на проявите и нивото на тормоз в училище.

Комплексът от превантивни мерки в ПГХТТ включва всички възможни аспекти и форми на тормоза, фокусиране на вниманието върху участието на всички групи и планиране на ниво училище и на ниво клас.

2. Разработване и въвеждане на система за предотвратяване и противодействие на тормоза в ПГХТТ

На училищно ниво са залегнали **принципи и ценности** за не насилие, основаващи се на комуникация, мотивация, корекция и добра организация.

2.1. Дейности на равнище училище:

А/ Превенция на тормоза на ниво училище включва следните дейности: оценка на проблема, създаване на координационен съвет, изготвяне на план за противодействие на училищния тормоз и създаване на единни училищни правила.

1. Оценка и анализ на проблема

Оценката в ПГХТТ се извършва при подаден сигнал от класен ръководител.

Оценката (пакет от психологически инструменти- *Приложение 3*) се организира от училищното ръководство и психолог и за тази цел се използват инструменти като анкети с ученици и учители, разговори с родителите, превантивни дейности с представители на институциите и др. Чрез оценката на проблема се дава отговор на въпросите: Осъзнава ли се проблемът и какво се знае за него? Кои видове и какви форми на тормоз има в училището? Колко често те се проявяват? Къде са местата, на които най-често се случват? Кои са участниците? Как се е реагирало до момента? Какво следва да се предприеме, за да бъде реакцията ефективна?

Резултатите от оценката и наличието на проблем се обсъждат на педагогически съвет с участието и на непедагогическия персонал, а в подходящ формат – и с родителите и децата.

Правилата и процедурите за недопускане на прояви на насилие и тормоз в ПГХТТ е необходимо да се допълват и актуализират; да се изгради система за превенция в клас – учениците да бъдат включени в подходящи образователни дейности, ателиета, които да ги възпитават в уважение и толерантност към различията, да изграждат етика на взаимоотношенията, кое поведение е приемливо и кое – не и как да реагират на неприемливо поведение. Необходимо е възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията.

Б/ Интервенцията на ниво училище включва водене на училищен дневник и процедури за управление на информацията, инициране на работа по случай и насочване на случай към други служби.

1. Водене на училищен дневник със случаи и управление на информацията

Дневникът със случаи в ПХТТ се създава единствено за целите на анализа и планирането на цялостна училищна политика за противодействие на насилието и тормоза в училище.

В Дневникът със случаи се документират единствено ситуациите, съответстващи на нива две и три според приетата класификация (Таблица 1), при които е необходима и намесата на координационния съвет. Ситуацията, която следва да се впише в Дневника със случаи, съдържа следната информация: дата; какво се е случило – кратко описание на ситуацията, кога се е случило, кои са участниците; кой служител е регистрирал ситуацията – име и подпис; какво е предприето като действия (интервенция); кои отговорни участници са информирани (институции, органи, родители); как е приключила ситуацията или на какъв етап е и какво предстои.

На базата на вписаните ситуации, координационният екип извършва оценка на риска. Екипът е отговорен за анализа и разпознаването на ученици, които участват и се въвличат в ситуации на тормоз, без значение дали извършват проявите или са пострадали от насилието. Анализът е подчинен на цели за извеждане на необходимост от индивидуална работа по случай с ученик, който се намира в ситуация на риск. Екипът създава процедура за откриване и работа по случай в училище.

2. Процедура за откриване и работа по случай

При предприемане на индивидуална работа по случай с ученик на базата на направения анализ, координирането на работата се осъществява от училищния психолог. Информацията за вписаните в Дневника случаи на училищен тормоз се съхранява само при психолога, или, по изключение, при друг член на координационния съвет, определен от директора на училището.

Таблица 1.

КЛАСИФИКАЦИЯ НА ФОРМИТЕ НА ТОРМОЗ И ПРЕДПРИЕМАНЕ НА СЪОТВЕТНИ ДЕЙСТВИЯ

Ниво на тормоз	Отговор на училището	Документ иране	Последователност на процедурите за интервенция
ПЪРВО НИВО - НИСКО НАРУШАВАНЕ НА ПРАВИЛАТА: • Форми на физически тормоз са например: леко удряне, бутане, щипане, драскане, дърпане на коса, хапане, подритване, замърсяване или разрушаване на нечия собственост. • Форми на вербален тормоз са например: подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди, нецензурни/неприлични коментари; • Форми на психически тормоз са например: омаловажаване, клюкарене, обиждане, осмиване, засрамване, подвикване, ругане, клеветене, измисляне на прякори. • Форми на социален тормоз са например: подмятане на	На първо ниво, по правило, действията се предприемат автономно от класен ръководител или учител заедно с родител, като се предприема педагогическа работа – индивидуално, за група ученици или за целия клас. При наличие на щети от материален характер – те се възстановяват. По изключение, ако насилственото поведение се повтаря, педагогическата работа не дава	Ситуациите от първо ниво не се регистрират.	1) Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз – подробно информиране за случилото се от всички участници. 2) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници. 3) Уведомяване на родител 4) Консултации - предприемане на индивидуални разговори с участниците. 5) Мерки и действия от страна на класен

коментари, подиграване, изключване от групови или съвместни дейности, фаворитизация/предпочитания, базирани на различие, разпространяване на слухове. • Форми на сексуален тормоз са например: показване на неприлични жестове и действия, вербален тормоз със сексуално съдържание, разпространение на истории и изображения със сексуален подтекст. • Форми на кибертормоз са например: обидни обаждания и изпращане на обидни съобщения (SMS, MMS, съобщения в социалните мрежи, др.)	резултат, последствията са по-сериозни, ако се касае за насилие от страна на група към индивид или ако едно и също дете или ученик бива тормозено нееднократно в ситуации, класифицирани като първо ниво, то тогава следва се да предприемат действия, предписани за ситуации от нива две или т.н.		ръководител - намиране на решение, което удовлетворява страните и служи за пример на наблюдателите. 6) Мониторинг на предприетите мерки и действия.
Ниво на тормоз	Отговор на училището	Документ иране	Последователност на процедурите за интервенция
ВТОРО НИВО – ПОВТАРЯНЕ НА ЕДНИ И СЪЩИ НАРУШЕНИЯ НА ПРАВИЛАТА ИЛИ С ПО-СЕРИОЗНИ ПОСЛЕДИЦИ: • Форми на физически тормоз са например: шамаросване, удряне, стъпкване или късане на дрехи, ритане, обграждане, плюене, отнемане и разрушаване на нечий собственост, дърпане на нечий стол изпод него, дърпане за уши или коса. • Форми на вербален тормоз са например: подигравки, отправени пред целия клас или група, публично унижение, обиди; • Форми на психически тормоз са например: изнудване, заплашване, несправедливо наказание, забрана за общуване, отхвърляне и манипулация. • Форми на социален тормоз са например: интригантстване, разпространяване на слухове, публично отхвърляне и игнориране, неприемане, манипулиране и използване. • Форми на сексуален тормоз са например: сексуално докосване, показване на порнографски материали, показване на интимни части на тялото и сваляне на дрехи, подтикване или принуждаване	На второ ниво, по правило, действията се предприемат от класен ръководител заедно с психолог, представител на координационния съвет и директор и задължително участие на родител. Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, директорът следва да се обърне към отделите за закрила на детето. Координационният съвет прави оценка на риска и се инициира индивидуална работа по случай.	Ситуацията на тормоз се описва в Дневника за ситуации на тормоз и се предприема работа по случай. Възстановяване на щети при наличие на такива.	1) Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз. 2) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници. 3) Уведомяване на ОЗД и/или органите на полицията при ситуации с по-сериозни последици по преценка на класния ръководител заедно с психолога или директора; Уведомяването е задължително и незабавно, когато се отнася до случаи на сексуален тормоз, проявяващи се в подтикване или принуждаване към сексуални действия. 4) Уведомяване на родител. 5) Консултации. 6) Мерки и действия - работа на координационния съвет: анализ на ситуациите от регистъра и предприемане на индивидуална работа по случай с ученик в риск от тормоз и разписване на индивидуална програма. 7) Мониторинг на

към сексуални действия, заснемане в сексуални пози. • Форми на кибертормоз са например: непоискано заснемане и разпространяване на снимки и видео, злоупотреба с блогове, форуми, социални мрежи, заснемане без разрешение.			предприетите мерки и действия.
Ниво на тормоз	Отговор на училището	Документ иране	Последователност на процедурите за интервенция
ТРЕТО НИВО – ЗЛОУПОТРЕБА СЪС СИЛА, КАКТО И ПРИ ЕКСТРЕМНИ СИТУАЦИИ, В КОИТО СЪЩЕСТВУВА ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО ИЛИ ЗА ТЕЛЕСНИЯ ИНТЕГРИТЕТ, ЗА КОЙТО И ДА Е ОТ УЧАСТНИЦИТЕ В СИТУАЦИЯТА: • Форми на физически тормоз са например: сбиване, задушаване, събаряне, причиняване на изгаряния и други наранявания, намушкване с остър предмет, провесване от прозорец или високо място, лишаване от храна, излагане на ниски или високи температури и заплашване с оръжие. • Форми на вербален тормоз са например: закани, заплахи, обиди, клетви, които накарват сериозно достойнството, публично унижение и др.; • Форми на психически тормоз са например: сплашване, изнудване със сериозни заплахи, насилствено отнемане на пари и вещи, ограничаване на движението, склоняване за употреба на наркотични и други психотични вещества, включване в деструктивни групи и организации. • Форми на социален тормоз са например: заплахи, изолация, групово измъчване на индивид или група и организиране на затворени групи (банди), последиците от които нараняват други. • Форми на сексуален тормоз са например: съблазняване от друго дете или възрастен, злоупотреба с власт при подстрекаване, изнудване, склоняване и/или принуждаване към сексуални действия, блудство, изнасилване, кръвосмешение.	На трето ниво, по правило, уведомяването на ОЗД и/или органите на полицията става незабавно от служителя на училището, идентифицирал тормоза. Действията на ниво училище се предприемат от директор заедно с координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентни власти, организации и услуги (центрове за социална работа, здравни центрове, отдел закрила на детето, полиция и др.). Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, директорът следва да информира центъра за социална работа, отделите за закрила на детето и/или полицията. Отговорът на училището може да включва насочване към местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и полицията, ОЗД и община по силата на координационния механизъм; съставяне на Протокол за тормоз и възстановяване на щетата; включване на учениците	Ситуацията е на тормоз от трето ниво се описват в Дневника за случаи на тормоз, като по тях се предприема интензивна работа по случая, включваща всички участници, правят се оценки на потребностите и план за действие, както и се инициират процедури в съответствие със закона. Ако друга организация или услуга е въввлечена в работата с ученика, училището установява връзка с тези организации и услуги и	1) Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз и незабавно уведомяване на ОЗД и/или органите на полицията. 2) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участниците. 3) Уведомяване на родител. 4) Консултации-приемане на индивидуални разговори с участниците. 5) Мерки и действия от страна на координационния съвет, интензивна работа по случая, информиране и насочване към други служби и/или услуги от страна на директора. 6) Мониторинг на предприетите мерки и действия.

• Форми на кибертормоз са например: повторно действие на непокрито заснемане и разпространяване на снимки и видеозаписи, злоупотреба с блогове, форуми, социални мрежи, заснемане без разрешение, заснемане на сцени на насилие, разпространение на записи и снимки на детска порнография.	в допълнителни програми, насочване към услуги в общността.	хармонизира дейностите	
---	--	------------------------	--

3.Насочване на случай от ПГХТТ към други служби.

При идентифициране на ситуация на тормоз, следва незабавно да се уведомят органите за закрила на детето: ОЗД и/или полиция.

Уведомяването е задължение на всеки гражданин по силата на Закона за закрила на детето (ЗЗД), следователно сигнал до отдел „Закрила на детето“ и/или Районно управление „Полиция“ трябва да подаде гражданинът или служителът на училището, идентифицирал тормоза. Това може да бъде учител, възпитател, директор, психолог, служител от непедагогическия персонал, както и Координационният съвет като колективен орган.

Конкретните стъпки при подаване на сигнал за тормоз към външни служби са представени в *Приложение 2*.

Уведомените институции започват проверка на сигнала по реда на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция.

2.2. Дейности на равнище клас:

А/ Превенция на тормоза на равнище клас включва обучителни дейности и работа с класа.

При работа на равнище клас се прилагат всички форми на групова работа, решаване на казуси, ролеви игри, споделяне на опит, като се използват възможностите на часа на класа, учебни предмети от задължителните учебни часове, различни извънкласни и извънучилищни дейности. Водеща роля в тях има класния ръководител.

Необходимо е да се извеждат теми от учебното съдържание, които може да се използват за работа и анализ по проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите и т.н.

Целта е да се създаде пространство, в което се говори открито за тормоза и се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения, недопускащи насилие, като например емпатия, толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти и др. Децата трябва да се стимулират първо сами да дават отговори на поставените въпроси, а след това да се предлагат официални дефиниции. Всяка първа дискусия трябва да започне с договаряне на правилата за работа, като например – всеки има право да каже какво мисли, всеки има право да бъде изслушан, мненията не се омаловажават и т.н.

Основните теми могат да бъдат:

1. Какво представлява тормозът, разпознаваме ли го и как можем да докладваме за случаи на тормоз?

2. Какви са преживяванията на извършителя, последователите, потърпевшия и наблюдателите? (някои видове поведение като присмиването може да изглеждат като игра или шега, но обиждат и водят до негативни емоции у този, към когото са насочени и до това той да се чувства унижен или заплашен).

3. Как се чувстваме, когато видим прояви на тормоз и какво правим?

4. Какво можем и искаме да направим?

5. Кои са основните ценности, правила на поведение, които следва да приемем? Как можем да ги прилагаме?

Разглеждането на последната тема трябва да завърши с изработването на общи правила на поведение и договаряне на процедура, в случай на нарушаване на правилата. Правилата се пишат и се поставят на видно място в класната стая, за да могат децата да се придържат към тях в конкретни ситуации.

Б/ Интервенцията на равнище клас се отнася до ситуациите от ниво едно и две според приетата класификация (*Таблица 1*).

Необходимо е да се реализират съвместни действия между класен ръководител или учител и училищен психолог

Когато са налице поредица от ситуации от първо ниво, в което са въввлечени различни участници, може да се предприемат допълнителни занятия с целия клас с подкрепата на психолога. За целта би могъл да се покани и външен за училището специалист.

Ако са налице други повторяеми фактори – например ситуациите се случват по едно и също време или в един и същи час и т.н., тези фактори следва да се вземат предвид и по преценка на класен ръководител и/или учител, който ги констатира, да се информира координационния съвет. Ситуацията от второ ниво се вписва в Дневника за случаи на тормоз, като са определени участниците, направен е анализ от координационния съвет и са предприети мерки, които могат да включват индивидуална работа по случай и/или работа с класа/класовете.

3. Включване на родители

Привличането на родителите е важна част от реализирането на училищната програма и важно условие за нейната ефективност. Родителите се привличат като партньори в дейностите по превенция, както и в случаите на интервенция.

Родителското съдействие може да има различни измерения, като:

- родители - специалисти от областта на помагащите професии (психолози, социални работници, медиатори, лекари и др.) или други професии, които могат да бъдат полезни, включително журналисти, спортисти, драматурзи, композитори, музиканти, художници, режисьори и други, с чиято помощ могат да се реализират ценни училищни инициативи;
- родители, които могат да се включат в групи за придружаване на определени групи деца по пътя от дома до училището и обратно;
- родители, които могат да станат посредници между училището и родителите или други организации и институции;
- родители, които могат да осигуряват ресурси – в натурални показатели, услуги или финансови средства, за изпълнение на училищните дейности.

При включване на родителите се има предвид следното:

- във всички случаи е необходимо родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията;
- родителите да не критикуват другото дете или групата деца, а да се опитат да погледнат на ситуацията през погледа на другата страна;
- родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и неглижирането на другото дете или деца от тяхна страна само ще задълбочат конфликта;
- разговорът трябва да бъде проведен на подходящо място, в партньорски взаимоотношения, като се предостави отворено пространство за споделяне на техните опасения и гледни точки;
- от разговора могат да бъдат изведени конкретни договорености кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат;
- учителят може да насочи родителите за консултация с училищния психолог или с други специалисти при необходимост

4. Ресурсна обезпеченост - Училищното ръководство е необходимо да осигури:

4.1. проучване на необходимостта от повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти в областта на справяне с училищния тормоз и провеждане на обучение за служителите;

4.2. изградени механизми за взаимодействие с различни институции;

4.3. обучени специалисти за интервенция в ситуации на тормоз в училището, а при липса на такива да се обърне към външни за училището специалисти, които са обучени за интервенция в ситуации на тормоз;

4.4. информация, материали по темата за насилието и тормоза в училище, информация за наличните ресурси в общността и други.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

НАСОКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ

1. Разпознаване на тормоза от страна на учителя.
2. Прекратяване на ситуация на тормоз.
3. Подход за възстановяване на щетата.
4. Действия при тежък инцидент или при повторна ситуация на насилие или тормоз.
5. Насочване на детето и неговите родители към програми и услуги в общността.

Намесата и справянето с конкретни ситуации на тормоз и насилие е част от цялостната политика на училището срещу насилието. Намесата на възрастните следва внимателно да се обмисли и планира. Тя трябва да бъде последователно прилагана от цялата училищна общност, за да бъде максимално ефективна.

Важно е да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между децата, както и поведението, което е неприемливо. Тези ситуации представляват първо ниво от приетата класификация (*Таблица 1*). Необходимо е още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически измерения.

1. Разпознаване на тормоза от страна на учителя

По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои – от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест. На първо място важно е да се разграничат случаите, в които не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата. За целта е необходимо да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват. Следното би могло да помогне за правилна оценка на ситуацията:

- ако децата се закачат, бутат или блъскат или си разменят шеги, като при това се смеят, разменят си ролите и позициите и никое от тях няма видимо доминиращо положение, а околните не им обръщат особено внимание, то най-вероятно става дума за игра;
- ако едно от децата е видимо напрегнато, не се усмихва, опитва се да се махне, ако ролите не се сменят, а другото дете е в постоянно доминираща позиция и това поведение привлича вниманието на околните, то най-вероятно става дума за тормоз;
- когато се касае просто за приятелска игра, учителят може да се намеси, за да предупреди децата да внимават да не се наранят. Ако обаче наблюдаваното поведение може да бъде определено като тормоз е необходимо да се предприемат съответните стъпки, описани в механизма.

2. Прекратяване на ситуация на тормоз:

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел или за която е получил сигнал (от дете, родител или друг служител от училището):

- в случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно;

- не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това може да се случи на по-късен етап. Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение. В този момент не е добре да се разпитва за подробности и детето, което е потърпевшо, особено в присъствието на детето, което е нанесло тормоза и на други деца, защото това може да урони неговото достойнство. Фокусът на интервенцията трябва да бъде насочен към децата-свидетели на тормоза, към средата, а не към участниците в ситуацията на насилие;
- когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата или да се наложи друга предварително съгласувана мярка.

3. Подход за възстановяване на щетата

Подходът за възстановяване на щетата се основава на принципа, че „всяка щета, нанесена на друг, трябва да бъде възстановена“ и включва съответните действия в тази посока. Важно е преди да се прилага подходът да бъде предварително съгласуван с цялата училищна общност, включително и с децата, и да бъде част от политиката на училището. Възстановяване на щетата е принцип, който предполага, че хората правят грешки. Грешките следва да бъдат поправени, като същевременно не се налагат наказания. Този принцип подчертава поемането на отговорност за неприемливо поведение и за позитивно решаване на проблема. Възстановяването на щетите успешно може да се прилага за материални и за нематериални щети.

Подходът за възстановяване на щетите изисква време и по-задълбочен разговор с детето, което е извършило насилие, за да му се помогне да разбере какви са последствията от неговата постъпка. Поради тази причина е най-добре този подход да се приложи от класния ръководител, педагогическия съветник/училищния психолог на детето. Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялото училище се придържа, а не за да бъде наказан:

- като първа стъпка класният ръководител изслушва детето. Не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевшото дете;
- ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам предлага как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово предложение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза. Този процес се посредничи от класния ръководител или училищния психолог;
- след изясняване на ситуацията и постигане на договореност, класният ръководител за определен период от време проследява поведението на децата и дава обратна връзка. Класният ръководител може да потърси съдействие и от другите учители, които също да наблюдават поведението на децата и да реагират своевременно. Училищният психолог също може да подпомогне работата на учителя като наблюдава детето във взаимоотношенията му с другите деца и даде насоки за действията и мерките, които учителят да предприема при необходимост;
- при преценка, може да бъде насочено към услуги в общността.

4. Действия при тежък инцидент или при повторна ситуация на насилие или тормоз

При повторна ситуация на насилие или когато има случай на тежък инцидент се следват предписанията от механизма, описани в *Таблица 1*. Класификация на формите на тормоз и предприемане на съответни действия:

- при тежки инциденти се препоръчва работа в групов формат (например работа с целия клас), като кризисната интервенция е от минимум 45 минути до 1 час и 30 мин. в определени рамки – затворено пространство, в което участниците не допускат нови лица, и др. По този начин се предлага пространство, в което да се вентилират емоциите от преживяното и да се даде възможност за преработка. Най-подходящо е тази интервенция да бъде извършвана от училищния психолог, а при липсата на специалист да се обърнат веднага към специалист или услуга в общността. Честа спонтанна реакция на възрастните

е заставането на страната на „жертвата” и наказване на „насилника”. Ключово при интервенцията на възрастните е приемането на разбирането, че детето, обект на тормоз, не се нуждае от състрадание, а детето, извършител на тормоз, не се нуждае от наказание, особено което го унижава, а от разбиране и емпатия (съпреживяване), за да може то да развие това чувство към другите. Липсата на емпатия е една от основните причини, поради която се упражнява тормоз;

- работата с деца, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране на умения за справяне с подобно поведение. Важно е класният ръководител да поговори с детето, по възможност още същия ден (или веднага след като е разбрал за случая, ако се касае за ситуация, за която е научил случайно) и да разбере какво точно се е случило. Ако е необходимо отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени;
- погрешно е открито и публично пред другите деца да се оказва подкрепа на потърпевшото дете, защото това допълнително ще урони достойнството на детето пред неговите връстниците. При този първи разговор е важно да се предложи на детето подкрепа, като се разговаря с него какво точно ще му помогне да се почувства сигурно;
- необходимо е да се подчертае поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;
- детето трябва да почувства доверие и сигурност за споделяне, което е особено важно ако насилието се повтори. Може да му се предложи да поговори с училищния психолог;
- не е препоръчително да се прави среща между детето, върху което е упражнено насилието, и детето, което е извършило насилието, с цел да се помирят и да се разберат. Такива срещи могат да доведат до неблагоприятни последици;
- наблюдавайте детето в следващите дни, за да се уверите как се чувства и при необходимост отново разговаряйте с него;
- необходимо е да се работи с наблюдателите не само на нивото на превенцията, но и след ситуация на тормоз;
- не се отстраняват наблюдателите, когато се прекратява или управлява ситуация на тормоз, като всички, които са били там, следва да видят какво се прави съгласно правилата на училището;
- валидизират се правилата и етиката на поведението и се подкрепят тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще;
- насърчава се убеждение за отговори на насилието с думи, търсене на помощ и съобщаване за случая. Насърчаване за грижа спрямо тормозеното дете. При преценка детето може да бъде насочено към услуги в общността.

5. Насочване на детето и неговите родители към програми и услуги в общността

Насочването на детето и неговите родители към консултация и психологическа работа следва да се осъществява от психолога или от класния ръководител. Насочващият трябва да е запознат с услугите в общността и да даде пълна и конкретна информация на родителите за възможните услуги и програми – къде може да се консултират, колко струват консултациите, какво представляват консултациите, какъв е метода на работа и т.н. Всяко училище следва да има актуална информация за наличните услуги в общността, като центрове за превенция и консултативни кабинети към местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, центрове за обществена подкрепа, комплекси за социални услуги, общински съвети по наркотичните вещества, програми, предлагани от неправителствени организации и др. Важно е насочването да се направи конкретно и с грижа, за да могат родителите и детето да се възползват, а не да го приемат като мярка за наказание.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

КОГА, КОЙ И КЪДЕ МОЖЕ ДА ПОДАВА СИГНАЛ ЗА ДЕТЕ В РИСК?

1. Кога се подава сигнал за дете в риск?

2. Кой може да подава сигнал за дете в риск от насилие и тормоз?
3. Къде може да се подава сигнал за дете в риск от насилие и тормоз?

1. Кога се подава сигнал за дете в риск?

Съгласно Закона за закрила на детето, чл. 7 (1) „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане“, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.

(2) Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна”.

2. Кой може да подава сигнал за дете в риск от насилие и тормоз?

От страна на училището всеки един професионалист, работещ в системата на образованието, може да подаде сигнал към отдел „Закрила на детето” по местоживее на детето. Това може да бъде директор, учител, педагогически съветник, училищен психолог, възпитател, хигиенист и т.н. Сигналът може да бъде подаден от името на училището, на Координационния съвет, като се описва цялата събрана информация по случая. По този начин се действа институционално и се подкрепя учителят, който е установил тормоза и риска за детето.

Когато сигналът се отнася за дете в риск, сигналът ще бъде проучен от социалния работник, дори да е подаден анонимно.

В случай на подозрение за ситуация на тормоз, всеки служител в училище може да проведе консултация като се свърже с Националната телефонна линия за деца и разговаря с експерт на телефон 116 111.

3. Къде може да се подава сигнал за дете в риск от насилие и тормоз?

Към Държавната агенция за закрила на детето функционира Национална телефонна линия за деца 116 111. Националната телефонна линия за деца предоставя консултиране, информиране и помощ по всякакви въпроси и проблеми, свързани с деца. Към нея при необходимост могат да се обръщат за съдействие и професионалисти. Националната телефонна линия за деца с номер 116 111 е с национално покритие, достъпна от територията на цялата страна, напълно безплатна за обаждашите се, независимо дали звънят от стационарен или мобилен телефон. Тя функционира 24 часа в денонощието.

Според Координационния механизъм, в случай че сигналът за насилие бъде приет от някой от визираните органи за закрила – получен от дирекция „Социално подпомагане“/отдел за закрила на детето, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи, съгласно чл. 7 от Закона за закрила на детето той е длъжен да уведоми за това останалите незабавно до 1 час от регистриране на сигнала, включително по телефон и факс. Сигналът се изпраща в дирекция „Социално подпомагане” по настоящия адрес на детето.

Съгласно Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (чл. 10, ал. 5) в случаите, отнасящи се до насилие над дете, се разглеждат и анонимни сигнали.

Съгласно Координационния механизъм във всеки един отдел „Закрила на детето” при дирекция „Социално подпомагане” началникът на отдела е на разположение, като той определя отговорен социален работник. В отдел „Закрила на детето” определеният отговорен социален работник извършва проверката на сигнала до 24 часа от постъпване на сигнала.

При проучването на сигнала социалният работник може да потърси съдействие от страна на училището – информация за детето, за взаимоотношенията му с учениците, впечатленията на учителите, т.е. информация, с която да бъде направена оценка на случая.

При проучването на сигнала и предприемането на действия се изисква работа в екип от страна на различни специалисти. От една страна, за да се направи точна оценка, а от друга, за да бъдат съгласувани действията на различните специалисти.

В случай че бъде установен риск за детето, то ще бъде отворен случай, т.е. ще бъдат предприети мерки за закрила. Ще бъде изготвен план, в който ще бъдат описани планираните мерки, като социалният работник ще следи за изпълнението на плана.

В работата с децата и техните семейства всеки професионалист има своята роля.

Ролята на социалния работник е свързана с проучване на семейната среда и предприемане

на мерки за закрила. В същото време той има правомощията и ангажимента да консултира родителите, да подпомогне тяхната ангажираност в работата с детето на равнище училище. Социалният работник може да консултира семейството, да насочи родителите и детето към подходящи социални услуги и консултации.

Мултидисциплинарният екип на местно равнище следва да си постави единна стратегическа цел, за постигането на която следва да изготви съвместен план за действие с разписани конкретни задачи със срок за изпълнение. Всеки един от посочените по-горе участници в мултидисциплинарния екип набелязва и предлага на останалите от екипа конкретни задачи по случая, които да изпълни, съобразно собствените си правомощия и в съответствие с нормативната уредба. Конкретните задачи за изпълнение следва да бъдат зададени така, че да може всеки участник да действа съобразно оперативната си самостоятелност, като изпълнението на конкретните дейности и задачи бъде подкрепено със съдействието на останалите участници и в същото време това да спомогне за крайния резултат – дългосрочна цел, която трябва да гарантира в най-голяма степен интереса на засегнатото дете.

Работата в екип ще даде възможност и за обратна връзка между различните специалисти, работещи с детето и неговото семейство, за успехите или трудностите при изпълнението на планираните цели.

Програма за превенция на ранно напускане на училище в Професионална гимназия по хранителни технологии и техника, гр. Пловдив

Разработена на основание чл. 263 ал. 1 т. 8 от ЗПУО и приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №12/ 14.09.2022 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

Преждевременното напускане на училище е значим социален и икономически проблем, който намалява възможностите за реализация в живота и на пазара на труда. Причините за преждеременно напускане могат да бъдат разделени на: икономически (безработица, ниски доходи); социални (родителска незаинтересованост, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите и т.н.); образователни (трудности в усвояването на учебното съдържание, негативни нагласи към образователния процес, причини, свързани със здравния статус и др.)

Един от факторите за преждеременно напускане на образователната система налага въвеждането на единен Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, изменено и допълнено с ПМС №259/ 14.10.2019 г.

Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички институции, свързани с образованието.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В ПГХТТ гр. Пловдив

През учебната 2022/2023 година в Професионална гимназия по хранителни технологии и техника в дневна форма се обучават 815 ученици. В училището няма ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

Съпоставка на броя отсъствия по уважителни и неуважителни причини с предходната учебна година:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Общ брой отсъствия по неуважителни причини
2018/2019	60395	3372
2019/2020	56515	3130,5

2020/2021	64712,5	3979,5
2021/2022	104476	5019

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:

- здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
- семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
- за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.

2. Най-много отсъствия имат ученици в XII клас, които не са подлежащи на задължително обучение.

3. Сред основните причини за натрупване на отсъствия по неуважителни причини се открояват, както следва:

✓ *Липса на родителски контрол*

Родителите в част от случаите са недостатъчно заинтересовани от обучение и резултатите от обучението на детето си. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами. Не на последно място е и обстоятелството, че ученици от гимназиален етап са от други населени места, живеят на квартира, което на практика означава, че спрямо тях не се упражнява системен родителски контрол.

✓ *Нежелание на ученика да учи*

Част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.

✓ *Наличие на социални фактори*

Част от учениците работят, за да си осигуряват средства.

✓ *Неефективни санкции на ученици*

Наложените санкции не са достатъчно ефективни, при липсата на родителска ангажираност.

Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

✓ *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*

- Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.

- Наложени санкции от за отсъствия по неуважителни причини - 220 ученици.
- Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини – за 4 ученици.
- Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживеене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика – 0 писма.
- Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – 2 проверки.
- ✓ *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*
- Работа с учениците
- Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно включване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
- Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.
- Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.
- ✓ Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
- Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания.
- Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.
- ✓ Работа с родителите
- Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
- Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.

2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА.

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/ и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Пловдив	Директор	При изготвяне и публикуване на Областна стратегия
1.2 Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	
1.3. Формиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие, съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	2022/2023 уч.година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на общественния съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	През учебната година
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	Септември 2022 г.
1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.	Ръководители на групи, учители	През учебната година

1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности (СОП) и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците. - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ; - недопускане на прояви на агресия и тормоз.	Учители от училището и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за: - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - успешно взаимодействие между училището и семейството.	Главни учители	Съгласно плана за квалификация
2.2. Осигуряване на безплатен транспорт за ученици, които изпитват финансови затруднения при осигуряване на средства за транспорт.	Главен счетоводител	При необходимост, след решение на ПС
2.3. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 328/ 21.12.2017, изменение с Постановление № 20/ 01.02.2019 г. за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.	счетоводител	През учебната година
2.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	ЗДУД	През учебната година
2.5. Ежемесечно подаване на информация в НЕИСПУО за ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини.	Класни ръководители, Определено длъжностно лице за работа в НЕИСПУО	До 4-то число на месеца
2.6. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 5-то число на месеца
2.7. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	ЗДУД	Уч.2022/2023година
2.8. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.9. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	Ежемесечно
2.10 Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск:	Педагогическ и съветник	През учебната 2022/2023 година

- консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.		
2.11. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители	През учебната 2022/2023 година
2.12. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост
2.13. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция;	Класни ръководители	При необходимост

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХРАНИТЕЛНИ ТЕХНОЛОГИИ И ТЕХНИКА ЗА УЧЕБНАТА 2022- 2023 година

I. Увод: Програмата е изготвена на базата на основни приоритети, а именно да се разгърне потенциала на всяко дете и ученик, да се постигне по-високо качество и по-добър достъп до образование, да се постигне ранна превенция на обучителните затруднения в посока постигане на по-високо качество и по-добър достъп до образование, както и успешна реализация и социализация на ученика. Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, като е базирана на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2021 – 2030 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Настоящата програма е разработена във връзка с предоставянето на подкрепа за личностно развитие на учениците от ПГХТТ и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на учениците, които имат необходимост от такава в училището съобразно интересите и потребностите на отделния ученик.

II. Анализ на реалната ситуация

В ПГХТТ се обучават ученици, разпределени в паралелки от VIII до XII клас. Резултатите от НВО и ДЗИ през учебната 2021/2022 година са

незадоволителни и показват, че е необходимо да се работи в посока на повишаване на резултатите на учениците. От завършилите зрелостници над 80 % продължават обучението си във висши училища по специалности и направления, сходни с изучаваните в училището профили и профилиращи предмети. В училището се обучават ученици с различен социален статус. Има ученици с хронични заболявания, със СОП, както и малък брой ученици от ромски етнос. Няма данни за етническа и/или друга дискриминация, както и няма регистрирани ученици, извършили противообществени прояви.

Въз основа на тези характеристики програмата включва предоставяне както на обща, така и на допълнителна подкрепа.

Уязвимите групи ученици имат право на зачитане, уважение и закрила от закона. Отношението на Професионална гимназия по хранителни технологии и техника към тях е основано на признаване на тяхната равнопоставеност и равни възможности. За нас те са важна и пълноценна част от обществото и затова работим за тяхната социална интеграция и социално включване.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес. Предвижда се паралел между интеркултурното образование и образованието на ученици със специални образователни потребности /при приемане на такива/. И в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни. Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

III. Анализ на училищната среда.

Уязвими групи в Професионална гимназия по хранителни технологии и техника са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и с други идентифицирани нужди. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познание за другия. Конкретните действия за подпомагане и предоставяне на

равни възможности пред тези уязвими групи са предизвикателство, което е неделима част от процеса на модернизация на българското образование, което в противен случай ще остане чуждо за голям процент български граждани.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане”, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот, както и прилагане на мерки за намаляване риска от COVID-19.

IV. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик. Приемането и зачитането на неговата уникалност - индивидуалните му потребности и възможности, намират израз в оказването на подкрепата на личностното развитие, която се осъществява във връзка със Закона за училищното и предучилищното образование и Наредбата за приобщаващото образование.

4.1 Обща подкрепа

В Професионална гимназия по хранителни технологии и техника се осъществява обща подкрепа за личностно развитие в изпълнение на Наредбата за приобщаващо образование. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик и включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси;
- библиотечно-информационно обслужване;
- грижа за здравето въз основа на информация от родителя за здравословното състояние на ученика и за проведени медицински изследвания и консултации;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- превенция на обучителните затруднения

4.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните потребности на определено дете или ученик от Професионална гимназия по хранителни технологии и техника.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, със заповед на Директора на ПГХТТ, съобразно необходимостта на детето.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи: -деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година - деца с хронични заболявания - деца в риск.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, Професионална гимназия по хранителни технологии и техника уведомява отдел „Закрила на детето“ по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на три и повече деца/ученици в паралелка се осигурява помощник- учител за подпомагане работата на учителите. При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план. За ученици с изяви дарби също се изработва индивидуален учебен план.

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, спадащи към уязвима група, които имат необходимост от обща или допълнителна	В хода на учебната 2022/2023 г.	педагогически съветник, класни ръководители , учители	

подкрепа			
Оценка на потребности на ученици със СОП	В хода на учебната 2022/2023 г.	Екип за подкрепа на личностно развитие	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата или насочени от РУО Пловдив
Екипна работа на учителите, преподаващи в даден клас	В хода на учебната 2022/2023 г.	класни ръководител, учители, педагогически съветник	при необходимост
Провеждане на консултации с напреднали ученици с цел подготовка за участие в олимпиади, състезания и конкурси.	В хода на учебната година	Учители по предмети	
Анкетно проучване сред учениците и техните родители за установяване потребностите и желанията им и формиране на групи по занимания по интереси.	Октомври 2022 г.	Ръководители на групи	
Допълнително обучение по учебни предмети за ученици със системни пропуски по даден учебен предмет, или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.	В хода на учебната година	Координатор по чл.7 от наредбата за приобщаващо, учителите по съответните учебни предмети	
Определяне на училищен координатор във връзка с оказване на подкрепа за личностно развитие.	В началото на учебната 2022/ 2023 година	Директор	
Кариерно развитие	В хода на учебната година	Педагогически съветник, класни ръководители	
Организиране и провеждане на	В хода на учебната	Директор, заместник- директор, учители	

занимания по интереси	година		
Осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището, компютърната зала и други ресурси на училището.	В хода на учебната година	Учители по предмети	
Изготвяне на индивидуални учебни програми за ученици с обучителни трудности, с цел адаптиране на учебното съдържание съобразно индивидуалните потребности на ученика.	В хода на учебната година	Преподавателите по съответните учебни предмети	Утвърждава се със заповед на директора на ПГХТТ след обсъждане на ПС и ежесечно се контролира от РУО
Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.	В хода на учебната година съгласно утвърден от Директора на ПГХТТ график	ЗДУД	
Награждаване на ученици (морално/материално)	Постоянен	Директор, заместник- директори	При и по определен повод за поощрение, определени в правилника за дейността на ПГХТТ
В Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	В хода на учебната година	библиотекар	В изпълнение на училищния план за насърчаване и повишаване на грамотността
Осигуряване на подходящи информационни материали и беседи относно кариерното ориентиране на учениците от ПГХТТ	В хода на учебната година	ЗДУД, класни ръководители, педагогически съветник	
Провеждане на беседи на здравни теми с цел превенция на дадени заболявания и здравословен начин на живот	В хода на учебната година	класни ръководители,	Теми, включени в тематичните разпределения за часа на класа

Повишаване информираността на родителите: – относно отговорността им в процеса на образование на децата им; – подобряване на дигиталните им умения за оказване на ефективна подкрепа на децата им; за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания	на паралелкови родителски срещи	класни ръководители; педагогически съветник	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	В хода на учебната година	директор, зам.-директор, учители, педагогически съветник	
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	В хода на учебната година	учители	
Стимулиране на учениците, на които се предоставя допълнителна подкрепа, за участие в училищни инициативи.	В хода на учебната година	училищни екипи; УКС, педагогически съветник	
Провеждане на диагностика във връзка с тормоза и агресията в училище. Прилагането на цялостен училищен подход, координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда	В хода на учебната година	педагогически съветник	
Провеждане на беседи в часа на класа относно приемането на „различните“	В хода на учебната година	Класни ръководители	
Изготвяне на планове за краткосрочна подкрепа на деца в риск	В хода на учебната година	Координатор	

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели и приетите мерки.

Настоящата програма е създадена на основание чл. 263, ал 1, т.9 от ЗПУО и е актуализирана с решение на ПС с Протокол № 12/ 14.09.2022 г., като подлежи на изменение и допълнение в хода на учебната година във връзка с актуализацията на нормативната уредба, касаеща приобщаващото образование или други нормативни документи, касаещи приобщаващото образование.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.

2. Постигане на равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.

3. Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството и общността.

